

Karolis Marksas—
"Bomas."
Ko Jie Siekiasi?
P. Grigaitis Pritaria.
Paroda.
Rašo R. MIZARA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
Kopija 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 75

★ ★ ★

Brooklyn, N. Y., Antradienis, Balandžio-April 1, 1947

★ ★ ★

Metai XXXVII. Dienraščio XXIX.

PUIKIAI PAVYKO DEMOKR. LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS

**Kruvina Kova tarp
Anglų ir Deportuo-
jamų 1,600 Žydų**

Haifa, Palestina. — Kari-
niai anglų laivai užklupo
prekinį Moledeth laivą, ku-
riuom 1,600 europinių bena-
mių žydų slapta plaukė į
Palestiną. Anglų kariai va-
rė juos į savo laivus depor-
tuoti į belaisvių žardžius
Cyprus saloje. Žydai ugnin-
gai priešinosi. Įvyko smar-
kios, kruvinos kautynės, ku-
riose sužeista daug žydų ir
anglų. Pagaliaus, žydai tapo
suvaryti į du anglų laivus
ir nuplukdyti į Cyprus sa-
lą.

Kuomet anglai taip puolė
šiuos žydus, tai žydai tero-
ristai susprogdino anglų ži-
balo vamzdžiais ir jo sandė-
lius. Tais vamzdžiais anglai
traukė sau žibalą iš Irako į
Haifa, Palestinos uostą.
Kuomet siautėjo kova tarp
anglų ir deportuojamų žy-
dų, tuo pačiu laiku pleskė-
jo galingi žibalo gaisrai,
kurių liepsnos raichiojosi ir
ant pakrantinio jūros van-
dens.

Žydai teroristai užmušė
dar vieną anglų oficerių ir
vieną policininką.

KITI BILIAI PRIEŠ KOMUNISTŲ PARTIJĄ

Washington. — United
Press praneša, jog kongreso
Neamerikinių Veiksmų Kom-
itetas jau nereikalaus į-
statymais uždraust Komu-
nistų Partiją. Raudonėdžiai
komiteto nariai, vietoj to,
dabar gamina kongresui su-
manymus, siūlančius pri-
verst kiekvieną komunistą
užsiregistruoti kaip "sveti-
mo krašto agentą," kontro-
liuoti Komunistų Partijos
pajamas ir išlaidas ir t.t.

SOCIALISTAI - KOMUNI- STAI BERLYNO UNIŲ ATSTOVYBĖJE

Berlin. — Į Berlyno dar-
bo unių vadovybę tapo iš-
rinkti 37 Socialistinės Vie-
nybės Partijos nariai (ko-
munistai - socialistai). Viso
ta vadovybė susideda iš 45
asmenų.

★ ★ ★

Siuos žodžius rašant, Lais-
vės salėje vyksta ALDLD
kuopų atstovų suvažiavimas.
Jis gyvas, gražus. Valdžya
patėkė pranešimus apie or-
ganizacijos būklę. Eina diskusij-
jos.

Atstovų dalyvauja arti pus-
antro šimto,—dauguma, atro-
do, bus moterys.

Tai dar sykį paliūdija. ko-
kią didelę rolę vaidina lietu-
vė amerikietė mūsų kultūri-
niame gyvenime!

★ ★ ★
Pirmoji knygos paroda, vy-
kusi Piličėių Klubu salėje, pa-
darė nepaprastai gilaus įspū-
džio kiekviename, joje apsi-

**Suvažiavime Dalyvavo 322 Delegatai;
Su Sveikinimais Suplaukė \$2,227 Aukų**

NUTARTA ORGANIZUOT KOLONIJOSE DEMOKRATINIO VEIKIMO KOMITETUS, KURIE
BENDRADARBIAUTŲ SU CENTRU; STEIGT LIET. BALSUOTOJŲ KLIUBUS

Brooklyn, N. Y. — Tre-
čiasis Demokratinių Ame-
rikos Lietuvių Suvažiavi-
mas čia sekmadienį pavyko
visais atžvilgiais. Jis buvo
skaitlingas delegatais, gau-
singas sveikinimų aukomis,
brandūs diskusijomis ir tik-
slus pagamintais ateičiai
planais.

Suvažiavime dalyvavo 322
delegatai nuo 162-jų orga-
nizacijų, kuopų, kiliubų, cho-
rų ir kt. Buvo atstovai net
nuo lietuvių Sv. Marijos ba-
žnyčios iš Philadelphiajos —
Petras Pilėnas; būrelis ka-
nadičių; grupės delegatų iš
Chicago, Michigano, Ohio,
Pennsylvanijos, Massachu-
setts, Connecticut, ir kt., ne-
skaitant atstovų nuo daugie-
lio organizacijų New Yor-
ko ir New Jersey apylinkių.
Turėjome ir San Francisco,
Calif., demokratinių lietu-
vių atstovę — Ksaverą Ka-
rosienę, pasižymėjusią te-
natinį darbo unių veiklę.
Brazilietis Jokubka buvo
brolis Kas Pietų Amerikos
lietuvių delegatas.

Su sveikinimais suvažiavi-
mui suplaukė \$2,227 au-
kų.

Suvažiavimas įvyko
Grand Paradiise salėje. Jį
atidarė Rojus Mizara, De-
mokratinių Lietuvių Centro
pirmininkas. Čia jau Stasys
Kuzmickas išpūdingai su-
dainavo tautiniais Amerikos
ir Lietuvos himnus.

Suvažiavimo pirmininku
buvo išrinkta Ks. Karosie-
nė, vice-pirmininku J. Žeb-
rys iš Clevelando; sekreto-
rium — Stasys Jasilionis iš
Binghamtono, N. Y., jo pa-
dėjėja Julia Skeberdytė,
Vilnės redakcijos narė, iš
Chicago. Karosienė ir Žeb-
rys pavyzdinčiai vadovavo
suvažiavimui.

Pirmininko raportas

Demokratinio Centro Ko-
miteto pirmininkas Rojus
Mizara, Laivs. redaktorius,
padarė išsamų pranešimą.
Jis peržvelgė įvykius nuo
Antrojo Demokratinių Lie-
tuvių Suvažiavimo iki šiol,
atžymėjo įvykusias griežtas

★ ★ ★

tuvių Suvažiavimai nutarė
pagerbti velionio prezidento
Franklino D. Rooseveltto at-
minimą ir nusiuntė puikų
gyvų gėlių vainiką, kuris
tapo uždėtas ant jo kapo
Hyde Parke, N. Y., sekma-
dienį.

Vainiką nuvežė visų tri-
jų suvažiavimų pasiuntiniai
— philadelphietė Gričiūnie-
nė, moterų suvažiavimo at-
stovė, Aukso Žvaigždės mo-
tina, kurios šūnus žuvo
kare; Dominikas Solomskas,
Literatūros Draugijos sek-

politines atmainas tarp tų
dviejų suvažiavimų ir pa-
siūlė planus artimosios at-
eities veikimui. Vadovauja-
masis Antrojo Suvažiavimo
obalsis buvo — "laimėti tai-
ką." O Trečiajam Suvažiavi-
mui tenka tas obalsis pa-
pildyti nauju šūkiu — "ne
tik taiką laimėti, bet ir de-
mokratines žmonių teises
apginti", kaip pabrėžė Mi-
zara. Čia jis priminė, kaip
atominės diplomatijos grū-
mojimai eina koja kojon su
prez. Trumano ir kongreso
vedama namine reakcija —
prieš darbo unių, prieš pa-
žangnes politines mažumų
partijas ir prieš pilietines
teises bendrai. O su valdi-
niais reakcininkais, iš kailio
nerdamiesi, bendradarbiau-
ja smetonininkai, buvusieji
nacių burdingeriai ir išti-
sas fašistuojančių Amerikos
lietuvių abazas.

Kovai prieš valdinės re-
akcijos siautėjimą ir atspir-
čiai prieš lietuviškų fašistų
nerštimą, Mizara siūlė ypač
dvi priemones — visose lie-
tuvių kolonijose organizuoti
bendro demokratinio veiki-
mo komitetus ir balsuotojų
kliubus.

Antrojo Suvažiavimo ta-
rimus tikriau įvykdyti kliu-
dė tokios priežastys — ne-
buvo vietinių komitetų, ku-
rie bendradarbiautų su cen-
tru. O vajuš dël medžiagi-
nės paramos Lietuvos žmo-
nėms žymia dalim trukdė
tokių demokratinių-politi-
nių komitetų steigimasi ir
jų veikla. Be to, pusė cen-
tro komiteto narių buvo toli-
mųjų kolonijų gyventojai,
kurie menkai tagalėjo padė-
ti centralinei įstaigai Broo-
klyne, N. Y. Taigi faktiniai
visas darbas teko Broo-
klyno apylinkės atstovams.

Todėl Mizara patarė nau-
ją centro komitetą rinkti iš
vienos apylinkės žmonių,
kad kiekvienas jos narys
galėtų savo pareigas atliks-
ti.

Centro sekretorė Petri-
kienė patiekė trumpą tech-
nikinio veikimo raportą. Iš-
dininkas Jonas Gasiūnas

★ ★ ★

Demokratiniai Lietuviai
Uždėjo Vainiką ant
Roosevelto Kapo

retorius ir jos suvažiavimo
įgaliotinis, ir sąžentas Po-
vilas Venta, Trečiojo Demo-
kratinio Lietuvių Suvažiavi-
mo pasiuntinys, technikinis
Laisvės darbininkas. Sykiu
su šiais delegatais aplankė
Roosevelto amžinojo poilsio
vietą ir čikagietės daininin-
kės, suvažiavimų dalyvės,
Abekienė ir Kenstavičienė.
Vainiką ant Roosevelto

davė platų pranešimą apie
dabartines politines ir eko-
nomines sąlygas. Tai buvo
gėras referatas tais klausimais.
Baigdamas, Gasiūnas
pranešė, jog Demokratinių
Lietuvių Centro izde yra
\$2,719.19 (neskaitant pin-
gų, kurie atėjo dabartiniam
suvažiavimui).

Visi raportai buvo vien-
balsiai priimti.

Delegatų Diskusijos

Delegatų diskusijos atvi-
ros, rimtos ir draugiškos.
Jie giliau jautė ir aiškiau
pareiškė savo mintis dël de-
mokratijos ir taikos išlai-
kymui darbo, negu dviejuose
pirmesniuose suvažiavi-
muose.

Visi kreipė didžiausio dė-
mesio į Amerikos lietuvių
jaunimo telkimo kovai tais
reikalais. Buvo nurodymų,
kaip per angliškąją lietuvių
spaudą ir organizacinius
žingsniais galima būtų į-
traukti lietuvių jaunuosius
į darbą dël taikos ir demo-
kratinės pažangos.

Centras Rytuose

Organizacinė komisija pa-
skyrė du kalbėtojus, kurių
vienas išdėstytų, kodėl De-
mokratinių Lietuvių Cen-
tras turėtų būti rytuose, o ki-
tas nurodytų, kodėl Centras
turėtų būti perkeltas į Chi-
cago. Už rytus kalbėjo jau-
nuolis Vincas Stanyš iš Ro-
chesterio, N. Y., o už Chica-
gą — J. Bekampis.

Nutarta palaikyti centrą
Brooklyne ir į komitetą iš-
rinkta šie:

Dr. J. J. Kaškaučius, ad-
vokatas Keistutis Michelsonas,
Dr. Petras Gustaitis,
D. M. Solomskas, J. Gasiū-
nas, B. Bonkus, V. Čepulis,
J. Ormanas, A. Bimba, R.
Mizara, Eva Mizarienė, Ka-
tarina Petrikienė ir Onutė
Stelmokaitė.

Rezoliucijos

Suvažiavimas vienbalsiai
priėmė organizacines komi-
sijos pasiūlytus veikimo
planus, sveikinimo rezoliu-
ciją Pietinės Amerikos lie-
tuviams, rezoliuciją kong-
reso nariams ir spaudai dē-

★ ★ ★

kapo uždėjo Povilas Venta.
Tai buvo dar pirmutinė di-
džiajam velionii prezidentui
tokia pagarba nuo bet
kokių lietuvių suvažiavimo.

Rooseveltų sodybos pa-
reigūnas už tai padėkojo
našlės Eleanoros Roosevelt-
ties vardu. Jis jai buvo
iš anksto pranešęs apie šią
demokratinių lietuvių misi-
ją. Pareigūnas įrašė į kny-
gą vardus visų trijų organi-
zacijų, taip pareiškusių pa-
garbą Rooseveltto atmini-
mui. Taigi ši pažangiųjų lie-

**400,000 Angliakasių
Nedirba, Liūdėdami
Dėl 111 Žuvusiųjų**

Gailisi Numarintųjų Centralijos Angliakasykloje ir
Protestuoja prieš Kriminalinį Valdžios Apsileidimą

Washington. — 400,000
mainierių neis darban
minkštąsias angliakasyklas
nuo šio antradienio. Tai bus
liūdėsio ir protesto dienos
dėl to, kad per valdžios ap-
sileidimą žuvo 111 jų drau-
gų dujų-dulkių eksplozijoje,
įvykusioje praeitą antradi-
nį Centralijos, Ill., kasyklo-
je num. 5.

Visose angliakasyklų sri-
tyse bus sušaukti masiniai
susirinkimai gedulingai pa-
minėti Centralijos nelaimės
aukas ir protestuoti prieš
kriminalinį valdžios nesirū-
pinimą mainierių gyvybė-
mis.

Manierių Unijos pirmi-
ninkas John L. Lewis, dël to
skelbdamas savaitės strei-
ką, užreikšė, kad tai vidaus
reikalų sekretorius Julius
A. Krug'as "nužudė tuos
Centralijos angliakasių."
Tuomi Krugą kaltino ir se-
natorius Bridges.

Ispėjimai Apie Pavojus
Patys valdiškieji kasyklų

INDIJOS RIAUŠĖSE UŽMUŠTA 99

Bombay, Indija. — Per
mirtinas riaušės tarp indu-
sų ir mahometonų Bombay
ir Kalkuttos didmiesčiuose
tapo užmušta dar 99 ir su-
žeista 543 žmonės iš abiejų
pusių. Anglų policija palei-
do šimtus šūvių į riaušinin-
kus. Taigi ir nuo anglų
kulkų nemažai riaušinininkų
krito.

lei demokratinių teisių ir
taikos ir rezoliuciją dēlei
pabėgėlių grįžimo į Lietuvą.
Kruvina kova tarp anglų
ir deportuojamų žydų

Raportai, rezoliucijos, ko-
misijų sąstatai ir protokolai
bus įtelpinti kituose Lais-
vės numeriuose.

Vakarinės sesijos ir kon-
certo aprašymą skaitykite
vietinėse žiniose.

Rep.

inspektoriai jau pernai lap-
kritėje pranešė Krugui, kad
Centralijos kasykla num. 5
laužo 52 taisykles dēlei gy-
vybės apsaugos.

Apie savaitę pirm eksplo-
zijos, valstijinis Illinojaus
kasyklų inspektorius Dris-
coll O. Scanlon surado eilę
pavojingų sąlygų num. 5 ka-
sykloje, surašė pavojus gy-
vybei, nurodė reikalingus
pataisymus ir tą surašę pri-
lipdė prie kasyklos vartų.

Tokį dokumentą jis nu-
siuntė ir vidaus reikalų
departamentui Washingtone.

Bet vidaus reikalų sekre-
torius Krugas neparagino
kompaniją daryt būtinuo-
sius kasykloje pataisymus.

Centralijos mainierių va-
dai sako, jeigu būtų buvę
išleista tik \$2,500 vėdinimui
ir tuliems kitiems pagerini-
mams, tai tie 111 mainierių
būtų išlikę gyvi.

Krugas yra adminstrato-
rius minkštųjų angliakasyk-
lų, kurios tebėra perimtos
į valdžios rankas. Taigi
Mainierių Unija labiausia ir
kaltina jį už Centralijos
tragediją.

Krugo Raportas

Krugas ketina duoti kon-
gresui pilną raportą apie
sąlygas visose angliakasyk-
lose. Jisai teisisins.

"Taip pat apgailestauda-
mas" žuvusių mainierių ir
"reikšdamas užuojautą jų
šeimoms", Krugas išdidžiai
pareiškė, kad neis į gincus
su unija dël to, kas yra at-
sakingas už šią nelaimę.
(Senatorius Styles Bridges
vadino Krugą "pasipūtusiu
biurokratu.")

Centralijos, Ill., miesto
majoras O. W. Wright pa-
skelbė gailėsčio dieną kovo
31 d. dël numarintųjų angli-
kasių ir įsakė uždaryt krau-
tuves ir raštines tą dieną.

Nelaimėje žuvo ir myli-
mas Mainierių Unijos vieti-
nio, skyrusias pirmininkas
Jacob Schmidt.

Planuojama Nauja "Paskola" Chiangui

Washington. — Sužinota,
jog Amerikos valstybės de-
partamentas panaujino de-
rybas dël 500 milijonų dolo-
rių paskolos Chinijos valdo-
vui Chiang Kai-shekui. Ta
paskola planuojama duoti iš
valdinio Eksporto-Importo
Banko. Republikonas sena-
torius Owen Brewster sakė,
naujoji parama Chiang Kai-
sheko valdžiai atitinka prez.
Trumano siekimą — "viso-
mis pusėmis aptvert ir ati-
vert komunistų."

ORAS.—Būsią šilčiau.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays

Established April 5, 1911

427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK

Tel. STagg 2-3878

President George Kuraitis
Secretary Treasurer Nick Pakalnis
Editor Roy Mizra

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year \$7.00
United States, six months \$3.75
Brooklyn, N. Y., per year \$8.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Tiesa Nepasakytą, Baimė Neišblaškyta

Kovo 28 dieną Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje buvo "iškilminga" diena. Jos buvo jau seniai laukta. Nors toji tema visiškai nebuvo Tarybos darbų dienotvarkėje, bet mūsų atstovas Warren R. Austin pasiėmė balsą ir pasakė ilgą prkalbą. Jis kalbėjo apie prezidento Trumano ir vyriausybės planus dėl "išgelbėjimo" Graikijos ir Turkijos. Savo kalboje jis turėjo išryškinti bei nušviesti tąj Amerikos pasimojimą. Jis turėjo suramin-ti visas kitas Jungtinių Tautų Organizacijos nares, ko-dėl mūsų šalis, ši viena narė, pasiima ant savės atsako-mybės "gelbėti iš pražuties" ne tik Graikiją, kuri skau-džiai nukentėjo pereiname kare, bet Turkiją, kuri ka-ro metu nutuko ir pralobo?

Nuo to laiko, kai prezidentas Trumanas pasirodė Kongrese ir pareikalavo, kad būtų leista vyriausybei su-teikti Graikijai ir Turkijai keturių šimtų milijonų dole-rių paskola, Jungtinių Tautų organizacijoje kilo didžiau-sias nerimas. Generalinis sekretorius Lie ir kiti vadai įpuolė į nusiminimą. Kas bus, jie klausė, jeigu kiekviena Jungtinių Tautų narė eis savu keliu, nepaisys organiza-cijos, pasiims teisę teikti ne tik ekonominę, bet ir milita-rinę pagalbą kitoms šalims? Tai reikš, jog Jungtinės Tautos nieko nereiškia. Tai reikš, kad visas taikos rei-kalas atsiduria didžiausiam pavojui.

Sis susirūpinimas taip pat plačiai kilo Amerikos žmo-nėse. Prasidėjo diskusijos ir ginčai. Visas kraštas pra-dėjo dūsavti. Kur link mes einam? Kur link mus veda mūsų prezidentas?

Žmonių susirūpinimas pasidarė toks gilus ir platus, jog jis pradėjo veikti ir Kongreso narius. Prezidentas Trumanas reikalavo, kad jo pasiūlymai būtų užgirti ir priimti dar prieš balandžio pirmą dieną. Jeigu Ameri-kos doleriai nepradėsia Graikijon plaukti su ta diena, Graikijos jau nebebūsi! Tačiau dabar matome, kad tiek Atstovų Butas, tiek Senatas nepasiskubino prezidento reikalavimą išpildyti laiku. Pačiuose Kongreso nariuose kilo abejonų, ar teisingu keliu pasirinkta eiti?

Tai šitokioje situacijoje ponas Austinas pasiėmė ant savės naštą įtikinti ne tik Amerikos žmones, bet visą pa-saulį, kad Jungtinės Valstijos tuomi žygiu neturi jokių agresyvių tikslų, kad jos trokšta tikta taikos ir lai-mės visam pasauliui! Tai, reikia pripažinti, labai sun-kus darbas. Negalima sakyti, kad ponui Austinui buvo garbė išaiškinti tai, kas neišaiškinama.

Todėl jis nieko naujo nepasakė. Jis tikiai pakarto-jo prezidento Trumano prkalbą, pasakytą bendrajai Kongreso sesijai prieš trejetą savaitę. Nieko jis nenu-švietė, nieko neišryškino. Negalimo jis negalėjo pada-ryti. Jokių stebuklų nepajėgė parodyti. Nieko jis nesura-mino.

Savo prkalbą Austin papuošė gražiomis frazėmis, tiesa, bet dalykų nepakeitė. Dar kartą jis, vardu mūsų vyriausybės, gailiai nusiverkė už Graikijos ir Turkijos fašistinius režimus, kad jiems blogai ir riestai, bet nieko neįtikino, jog mūsų vyriausybės pasirinktas kelias ge-ras, teisingas ir naudingas pasaulio taikos reikalui.

Ponas Austin pasakė, kad Graikijai ir Turkijai gru-moja netekimas "nepriklausomybių". Iš kur? Vyriaus-iai iš vidaus. Ypatingai Graikijoj, girdi, "ginkluoti bū-riai" grumoją Graikijos valdžiai. Tai reiškia, kad mes kišimės į Graikijos vidujinius reikalus, remsime pinigais ir ginklais fašistinę valdžią prieš Graikijos liaudį. Tai faktas, kurio niekas negali paslėpti. Tai mato kiek-vienas, kuris turi akis.

Pagaliau ko gi vertas pono Austino argumentas, kad šis mūsų pasimotas žygis siekia tik gerovės pačioms Jungtinėms Tautos. Jungtinės Tautos negalinčios sku-bintis Graikijai ir Turkijai pagalbon. Kodėl negali? Ko-dėl penkiosdešimt tautų negali, o gali vienos Jungtinės Valstijos, kurios yra viena iš tų tautų? Šis mūsų atsto-vo argumentas yra ne tik be galo silpnas, bet ir veid-mainingas. Jeigu Jungtinėms Tautos nebūs duota dar-bo, tai ką jos dirbs? Kaip jos sustiprės? Kaip jos gaus pasaulio pasitikėjimą? Kaip jos įrodys, kad jos gali pa-saulyje taiką išlaikyti?

Ponas Austin nepasakė tiesos. Bet tiesos paslėpti ne-galima. Ją jau visas svietas žino. O toji tiesa yra, kad mūsų vyriausybė pasimajo vesti mūsų šalį į imperialisti-nės avantiūras. Graikija ir Turkija tiktai pradžias. Tą visi mato. Bandoma mūsų ekonomine, finansine ir mili-tarine galybe pasiekti tai, ką bandė pasiekti hitlerinė Vo-kietija. Bandoma užviešpatauti visam pasauliui.

Klysta tie amerikiečiai, kurie vaizduojasi, kad šis kelias atnės pralobimą ir laimę Amerikai. Šitoji politika veda prie naujų, baisių susikirtimų. O tuose susikirti-muose nebeišliksime ir mes taip saugiai, kaip išlikome paskutiniiais dviem karais. Kvaila įsivaizduoti, kad tik-tai mes turime atominę bombą ir kitus pragariškus karo įrankius ir jais nušluosime visus, kurie išdrįs mūsų ag-resiją pasipriešinti. Juk kaip tik taip svajojo ir Hitle-rius. Juk kaip tik tą jis žadėjo fašistinės propagandos už-nuodytai vokiečių tautai.

Šis kelias bausis ir pavojingas — pavojingas visam pasauliui, pavojingas mums, Amerikos žmonėms, nema-žiau, kaip ir žmonėms kitų kraštų.

Jauniausias T. Liet. Uostamiestis

Iš baisiausių karo griuvėsių entuziastiškai kyla Klaipėdos uostas; atsikuria pramonės įmonės, tūkstančiai gyvenamųjų namų jau atstatyti; šimtais jaunimas plaukia iš kaimų ir mokosi pramonės darbo ir miesto gyvenimo; Klaipėda siekia būti gražiausiu miestu prie Baltijos Jūros

Rašo P. Šumaitis

Klaipėda. — Didelė parvo aikštėje ant granitinio postamento iškilęs pamink-las kariam žuvusiems už mūsų Tėvynės laisvę ir ne-priklausomybę. Jo šonai pa-puošti Tėvynės karo ordi-nais, o viršūnėje stovi prie-s tankinę patranka, su beto-nan įlietais ratais. Plonas patrankos vamzdis nu-kreiptas į vakarus, ten kur neseniai griaudė karo sal-vės. Aplink paminklą — su-jungti grandinėmis milžini-ški pilki rutuliai, ir ketaus inkarai jų viršūnėse kalba apie tai, kad Klaipėda — jūros miestas.

Klaipėda — pats jauniausias tarybinis jūrų prekybos uostas. Daugiau kaip šeši šimtai metų jis buvo vokiš-kųjų grobių atplėštas nuo lietuvių liaudies ir tik Rau-donoji Armija ant visados sujungė Klaipėdos kraštą su kitomis lietuviškomis žemėmis.

Vokiškieji okupantai atsi-traukdami sugriovė ir su-degino miestą. Per visą sa-vaitę siautė gaisrai, degė įmonės, gyvenamieji na-mai, mokyklos ir ligoninės.

Ir kada išsisklaidė tiršti juodi dūmai, tūkstančiai namų žiūrėjo tuščiomis lan-gų skylėmis. Trečdalis visu pastatų okupantai pavertė į akmenų ir pelenų krūvas, o išlikę pastatai buvo reika-lingi pagrindinio remonto. Vokiečiai išvedė iš rikiuotės visas pramonės įmones ir jų tarpe didžiausius Pabal-tijos kombinatus: celiulio-zės — popierio kombinatą, medvilnės kombinatą "Tri-nyčiai", dujų fabriką ir ki-tus. Fašistai susprogdino neužsalantį uostą — lietu-vių liaudies pasididžiavimą. Antrąją dieną po Klaipė-dos išvadavimo į miestą pradėjo rinktis tikrieji jo šeimininkai — Lietuvos dar-bininkai ir valstiečiai.

Įmonėse ir gatvėse pasi-rodė pirmieji gimtojo mies-to atstatymo entuziastai, jie valė aikštes, fabrikuose re-montavo sugadintus įrengi-mus. Klaipėda pradėjo at-gimti iš griuvėsių ir pele-nų.

Nuo to laiko praėjo du metai...

Per šį periodą Klaipėdoje įvyko dideli pasikeitimai. Miesto dirbantieji ir visa lietu-v. liaudis su broliškąja TSRS tautų pagalba atstatė ir paleido darban apie 60 pramonės įmonių, atidavė naudojimui daugiau kaip 3,000 gyvenamųjų namų. Pradėjo dirbti teatrai, mo-kyklos ir ligoninės. Pradėjo duoti pirmuosius gaminius medvilnės kombinatas "Tri-nyčiai", audimo fabrikas "Gulbė", elektros kombina-tas "Sirijus", stambiausias Pabaltijje faneros fabrikas, atstatyti pirmoji eilė celiu-liozės — popierio kombinato, atstatytas konservų fabri-kas ir daug kitų pramonės įmonių. Neseniai atiduota eksploatacijon Klaipėdos aplinkinė geležinkelio lini-ja, kuri sujungė uostą ir geležinkelio magzą su ce-liuliozės — popierio kombina-tu, baldų fabriku ir kitomis įmonėmis.

Uostas tapo visai nepažį-stamu. Kiekvieną dieną prie 14 atstatytųjų priplaukų priplaukia — garlaiviai su

kroviniu. Iškravimo-pakro-vimo darbai atliekami me-chanizuotu būdu. Uoste į-rengta dešimtys įvairių kranų, pradėti eksploatuoti du galingi 45 tonų kranai. Tokius įrengimus turi tik nedaugelis pasaulio uostų. Metinis priplaukų mecha-nizmais įtaisų planas įvyk-dytas 160%. Dabar uoste mechanizmų yra daugiau negu prieš karą.

Uostininkai savo jėgomis sukūrė pagalbinį laivyną iš 12 savaiginių baržių ir ketaus letas galingų buksyrų. Pir-majam jų duotas garbingas lietuvių liaudies dukters Tarybų Sąjungos Didvyres Marijos Melnikaitės vardas.

Kartu su uosto atstatymu eina uosto miestelio įrengi-mas. 1946 metais pravestas savas elektros tinklas, į-rengta telefono stotis, dali-nai įrengta vandentiekio stotis, atiduota naudojimui 80 gyvenamųjų namų, at-idaryta savo poliklinika, li-goninė ir klubas.

Viršum atgimstančio uos-to jau per pusantrų metų plevėsuoja navigacijos vė-liava. Per tą laiką uostas priėmė šimtus užsieninių laivų ir išsiuntė naujoms krašto statyboms apie 250,000 tonų įvairių krovinių viršum plano. Uosto virši-ninko vardu nuo laivų ka-pitonų gaunama šimtai pa-dėkos telegramų už gerą krovėjų ir kranų darbinin-kų darbą. Estų garlaivio "Evald" kapitonas senas jū-reivis Laimre rašo uostinin-kams:

"Nė viename Baltijos uos-te mano garlaivio neiškro-vė taip greit ir tvarkingai kaip pas jus. Aš myliu at-plaukti į Klaipėdos uostą."

Uosto kolektyvas anks-čiau duotojo termino įvykdė iškravimo — pakrovimo dar-bų planą ir išleido iš uosto dešimtis garlaivių 252 laivo paromis anksčiau nustatyto laiko, ir tokiu būdu sutau-pė valstybei daugiau kaip 1 milijoną rublių.

Dabar tūkstančiai jau-nuolių ir mergaičių, atėju-sių iš kaimų, aktyviai pa-deda atstatyti miestą. Įvyk-džius atstatomuosius dar-bus, dauguma jų lieka dirb-ti atgimusiuose įmonėse. Konservų fabrike dirba apie 200 tokių darbininkų, pirmą kartą išmokusių konservų gamybos. Sūdymo, skardos dėželių, konservų ir kituo-se cechuose dirba kaimo jaunuomenė. 19-metė Ma-žeikaitė 1946 metų pradžio-ję atvažiavo iš Panevėžio valsčiaus ir įstojo į skardos dėželių cechą. Dabar ji jau išmokusi keletą specialybių. Kur tik jos nepastato: prie štampavimo, prie sulydini-mo arba prie diskinių žirklių — ji visur išdirba po pus-antros — dvi normas per pamainą. Pirmą kartą iš-mokusi rūkyti žuvis Balčiū-naitė, atvykusi iš Joniško apskrities, atvažiavusi iš Telsių valsčiaus Grandulie-nė, septyniolikametė Mila-skaitė iš Alytaus, brigadie-rius Pekiėnė iš Kretingos — visos pavyzdinčiai atlieka savo darbą.

Daugelis darbininkų pir-mą kartą įsigiję specialybę ir tapę savo dalyko žino-čiais, pritraukė gamybon savo draugus. Celiuliozės-popierio kombinato katili-

nės meisteris Kuknaitis pa-mylo savo naują specialybę ir parašė laiškus savo drau-gams, kviečiančius juos at-vykti į Klaipėdą. Laiškuose Kuknaitis smulkiai papasa-koja, kaip jis tapo darbo ži-novu, kaip veda garinio ap-šildymo montażą didelėje į-monėje. Bičiuliai paklausė draugo patarimo ir atvažia-vo dirbti į kombinatą. Da-bar Kuknaitis, kartu su iš Alytaus, Utenos ir kitų miestų atvažiavusiais drau-gais, dirba prie kombinato garinės jėgainės atstatymo.

Klaipėdos dirbantieji įsi-jungė į pirmojo penkmečio Lietuvoje įvykdymą. Mies-to atstatyme ir sutvarkyme aktyviai dirba visi miesto gyventojai. Jie jau nuvalė daugiau kaip 7,000 kb. met-ry griuvėsių, nuvalė ir su-krovė į štabelius daugiau dviejų milijonų plytų. Dau-giau kaip 3,000 klaipėdiečių atidirbusių miesto sutvar-dyme po 50 valandų, gavo miesto vykdomojo komiteto raštus. Klaipėdos gatvės ir aikštės pasipuošė naujais skvėrais, sudaryti gėlynai. Tik 1946 metais pasodinta daugiau kaip 7,000 dekora-tyvinių medžių ir krūmų.

Pastolių voratinkliais ap-raizgyti atstatomieji mies-to fabrikai ir įmonės. 1947 metais pradės dirbti stam-biausias Pabaltijje degtukų fabrikas, kuris pagamins milijoną degtukų per pa-mainą, mineralinių trąšų gamyklą "Artojas" ir eilę kitų įmonių.

Dabar prie naujai atsta-tomo celiuliozės — popierio kombinato kuriasi darbinin-kų miestelis. Statytojai griuvėsių vietoje pastatė ir atidavė naudojimui 110 gyvenamųjų namų. Placia-me tuščiame žemės plote užvestas kultūros ir poilsio parkas. Kombinoto darbi-ninkai ir tarnautojai laisvu nuo darbo metu pasodino naujamam parke apie 500 dekoratyvinių medelių, įren-gė volebolo ir basketbolo aikštes. Darbininkų mies-telis kasdien auga. Sparčiai atstatomi kombinato darbi-ninkams dar 22 gyvenamieji namai. Vis ilgesnės tampa tiesios ir plačios gatvės, di-dėja elektros ir radijo tran-sliacijų linijų tinklas. Kiek-viename gyvenamajame na-me yra elektros šviesa, ra-dijo reproduktorius. 1947 metais bus atiduoti eksplo-atacijon dar 70 namų.

Uosto teritorija bus iš-plėsta, su tokiu išskaičiavi-mu, kad miestas turėtų išė-jimą į jūrą, į Dangės upę ir į Kuršių įlanką. Uoste dirbs plaukiojantieji kranai. Uosto krovinių apyvarta 1950 metais padidės dau-giau kaip du kartus, paly-ginus su prieškariniais lai-kais.

Uostamiesčio statyba vyksta pagal naują planuotę. Miesto centras bus sujung-tas su vaizdinga Kuršių į-lanka. Dideli pastatai, pa-puošti skulptūromis, ir iš-raižytais lietuviškais orna-mentais išaugs Liepojos, Naujojo sodo gatvėse ir Le-nino vardo aikštėje. Nau-jojo miesto aikštėje iškil-s Pergalės paminklas. Tekan-čios per miestą Dangės tek-mė bus išvaloma, forvateris išplėčiamas.

Dešimtys fabrikų ir ga-myklų, skendinčių soduose ir alėjose sudarys miesto pramonės centrą. Architek-tūrinė Klaipėdos schema numato gražiausio prekybi-nio uosto, žuvų fabrikų, žvejų miestelio ir vandens sporto stočių sukūrimą.

Milžiniškos lėšos skiria-mos kultūros, švietimo įstai-gų sukūrimui. Šių metų ru-denį atsidarė mokytojų in-stitutas, žuvininkystės tech-nikumas, mokytojų semina-rija, jungų mokykla ir mu-ziejus. Atstatytas ir įreng-tas Muzikinės komedijos te-

atras. 1946 metais Klaipėdo-je buvo papildomai atidary-tos 5 pradžios mokyklos. Dabar miesto mokyklose mokosi 3 kartus daugiau vaikų kaip praėjtyje.

Didelė ateitis priklauso Klaipėdos krašto gintari-niams krantams. Dabar be-siplečiantį gintaro pramonę duos kasmet milijoninę pro-dukciją.

Lietuvos tauta su broliš-kųjų respublikų pagalba padarys Klaipėdą gražiausiu miestu prie Baltijos jū-ros.

Kas Ką Rašo ir Sako

NAUJOJI BULGARIJOS KONSTITUCIJA

Bulgarijos liaudies res-publika laukia naujos konstitucijos, pagal kurią ji tvarkys savo reikalus. Kon-stitucija jau yra gaminama specialės komisijos, kurią paskyrė naujasis krašto parlamentas.

Zinių agentūra — ONA skelbia, kad konstitucijos rašymo komisija, tarp kitų dalykų, deda konstitucijos projektan tokių skyrių, pa-gal kurį bet kuris pilietis gali būti baudžiamas už tai, jei jis skleis neapykantą, pagrįstą religiniais, rasi-niais arba tautiniais sumeti-mais.

Kitas svarbus skyrius naujoje konstitucijoje ga-rantuos visom tautinėm mažumom Bulgarijoje pilną laisvę naudoti ir studijuoti savo kalbą ir plėsti savo kultūrą.

Bulgarija, vadinas, žy-giuoja pirmyn!

APIE PONĄ KONGRESMANĄ HARTLEY

Dienraštis Vilnis rašo: "1940 metų liepos 15 die-nos "The Newark Star-Ledger" numeryje mes skai-tome:

"Essex apskrities Ameri-kos Vokiečių Draugijos per savo metinį išvažiavimą Singers Grovė neiškabino paprastai kabinamų svasti-kų, kad užtikrinti atstovo Fred A. Hartley dalyvavi-mą. Apie 700 dalyvavo. "Bet svastikų stoka ne-reiškė, kad išvažiavimas buvo be pracinės medžia-gos. Atsisaukimai, kuriuo-se buvo giriamas Hitleris ir atakuojama Anglija bei A-merikos Administracija, bu-vo dalinami. "Kaip sako tas pats laik-raštis, prieš Hartley daly-

vavimą Essex apskrities Vokiečių Draugijų išvažia-vime protestavo New Yor-ko Vokiečių Anti-Nacinė Lyga. Buvo nurodyta, kad tos draugijos, susijungusios su Bundo, kitais metais savo išvažiavimuose turėdavo vėliavas su svastikomis, ten būdavo dainuojamas nacių himanas (Horst Wessel dai-na) ir duodami naciniai sa-liutai.

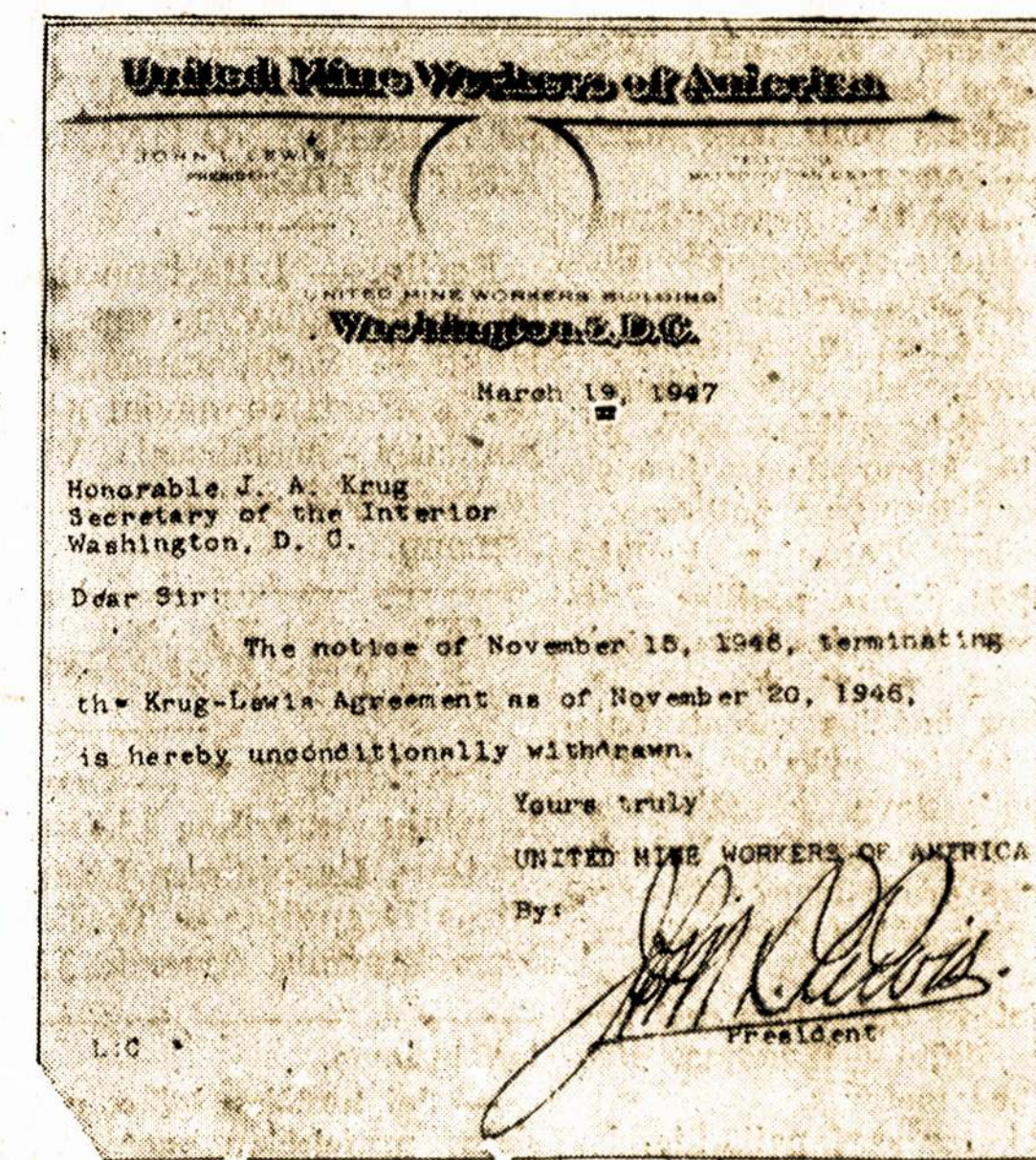
"To paties išvažiavimo proga tos vokiškai nacinės organizacijos išleido specia-lų leidinį-programą, po var-du Der Fest-Ausgabe Ve-reinskalendar. Tame leidi-nyje tilpo speciali malda už Fiurerio ir Didžiosios Vo-kietijos laimėjimą.

"Ir atstovas Hartley tai visą žinojo, nes jam apie tai buvo informuota prieš tai, kaip jis pasakė kalbą tame išvažiavime. Bet tas jo ne-sulaikė.

"Karas prasidėjo ir pono Hartley naciniai bičiuliai šioje šalyje iš Bundo ir vi-sokių vokiškų Turnvereinų ir Gesangvereinų turėjo su-lysti jį palėpę. Ir Hartley turėjo su skaudžiančia šir-dimi matyti, kaip nacinė Vokietija sumušama, kaip Raudonoji Armija įžengia į Berlyną.

"Bet vėjai šiek tiek kitaip dabar pučia — ir ponas Hartley vėl mato progą sau ir savo bičiuliams. Jis da-bar yra vienas tų, kurie planuoja patiekti reikalavi-mą uždrausti Komunistų Partiją, kuri, kaip jis sako, "stoja prieš viską, kas yra brangu jo širdžiai" — įskai-tant, be abejo, ir Bundą..."

Bulgarija užgincija įtari-mus, būk jinai padeda grai-ky partizanams kovot prieš monarchistų valdžią.

Tai kopija telegramos, kurią mainierių unijos pre-zidentas Lewis pasiuntė vidaus reikalų sekretoriui Krug'ui, pranešant, kad jis sutinka su aukščiausiojo ša-lies teismo sprendimu, nukreiptu prieš mainierius

Užuojaautos Laiškas Špygos Kavalieriui

(Feljetonas)

Su didžiausia širdgėla siunčiu jums, ponas, šį laišką ir teikiu jums giliausią užuojautą dėl jūsų misijos nepasisekimo saulėtoje Floridoje. Visą tai gerai žinodamas, kad ne dėl savo gyvenimo asmeninės karjeros važiavot į Miami, — kaip gerą laikraštininką ir agitatorių siuntė vyriausioji tarybos galva, idant pas tuos ten bagočius turistus pašienavus dėl tarybos gerą pluokštą šieno. Kaip mes, taip ir jūs, ponas Michelsonas, žinojome, kad Miamiėje yra geras kepsnys; tą suuodė ir Grigaitis, dėl to tik ir poną pasiuntė — pamint kepsnį iš Miamiės ir perkelt į Chicago. Na, ir jūs pradėjot atsargiai, iš patolo apie tai sukt. Na, būt viskas ir gerai buvę, jeigu ten būtų neatsiradę kokių ten "Maskvos agentų". Pradėjo jums ir tarybos užmačioms priešintis, jums trukdyt darbą. Man pono labai gaila, kas jums reikėjo perkęst toje Lietuvos "Nepriklausomybės" mūgėje, oi, kaip tai nemalonūs įvykis ir net baisus. Čia jūs pradėjote agituot už rėmimą pabėgėlių, rinkit jiems aukas, o jau tie "Maskvos agentai", kad suriko tiesiog ožių balsais prieš aukų rinkimą klubo vardu, nes klubas nutarė aukų nerinkti.

Na, o jau jūs, ponas, pasidrasinęs, buvotė pasiryžęs tarimą lauzyti. Na, rodos, matau jums, ponas, kaip prieš veidrodį, kaip jūs ir vyčių vadas stovėjot ant pagrindų nuo to gauto smūgio; reikiama, tie nemoksliai sustabdė jūsų kalbą. Stovit, atrodot, kaip nuaplaktas, akys rausta, kojos linksta, lūpos ką tai nori dar tart, bet tik vėpsi. Taip nelaimingai jums, pone, reikėjo nurępliot nuo steičiaus, nie nieko nelaimėjus.

Rodos, kad nors būt buvę Mikis ar zakristijonas, nors jiedu ką būtų padėję jums. Ot, kaip man gaila jūs, pone.

Jūs buvotė tikrai pasimovę gerą darbą — išvyt tuos "penktakojus" ne tik iš klubo, bet net iš Miamiės. Jūs vaikščiojot pas "gerus lietuvius", kalbinot, virožiot, kad "Maskvos agentai" neturi būt vietos Miamiėje, už pasipriešinimą lauzyt klubo tarimą. Rodos, matau, kaip jūs, bevaikščiodamas, prie durų varpelį spaudot, šunelius lodot, prašote "gerų lietuvius", kad tie padėt išvyt lauk "Maskvos agentus".

Prisimena man dar, kaip Lietuvoje buvome. Žiemos laiku špitolninkas vaikščioja, apžnaimindamas kaimiečiams, katrą dieną kuni-gėlis atvažiuos kalėdoti, tai galima tikrai ir jūsų, pone, prilygint vaikščiojimui po "gerų lietuvius" stubas špitolninko vaikščiojimui. Tie lietuviai mažai kreipė atydos į jūsų maldavimą; jie nei nesuprato to, kas tokie tie "Maskvos agentai" bei "penktakojai". Jūs nemokėjot jiems "išaiškint". Mano manymu, kaltas P. Grigaitis, kad jis jūsų neištreinino geriau, kaip reikia agitacija vest už pinigų gavimą. Jūs, ponas, neiškalbus, nemokat užagituot "gerus lietuvius", išaiškint jiems, kas tie "penktakojai".

O, kaip strošna pasidarė, kai pamatėme per to "kaca-

po" Bimbos laikraštį, kas jums atsitiko tame susirinkime. Tai baisus dalykus. O kurgi mūsų "socialistai" buvo, kad daleido "Maskvos agentam" taip pasielgt su vyčių vaiko staršina?!

Plačiau pagalvojęs, žmogus gali matyti visą paveikslą, kad ir ten nebuvo, kaip jums, pone, ten įvyko. Jau visi Bostone tik ir kalba apie jūsų nelemtą atsitikimą Miamiėje. Nereikia nei paveikslu — viską savo vaidentuvė regiu. Matau, kaip klubiečių tik švyst aukštyn dešinės ir jums, pone, duota komanda, kaip vyčių staršiniai: Stot, ramiai, dešinės sukimu žengte marš lauk! Tikrai kariškai.

Sėdėnė sugirgždėjo ir vyčių vadas jau maršuoja durų link. Šobli tik kakši į grindis, kaip "išdidžiai" nulenkęs galvą išmaršavot.

Žinau, mano brangus kolega, kaip iauiteisi tu "pasitusių Maskvos žiopių" komandoj. Jums akyse raudonavo visas tas erdvusis gražus kambarys. Grindys, kaip pripiltos žarijų, o jums, pone, reikėjo per tas žarijas, kaip basomis kojomis pereit. Negaliu išsivaizdinti, kaip jūsų sporai-pentiniai nesutirpo nuo karščio. Rodos, matau, kiek akių jums lydėjo iki galutinai užtrenkė duris, prapuldamas tamsumo.

Man nors vienas dalykas atrodė nebologai išėjo, kad jūs su savimi turėjot pietuką, tai už durų neleidot laiko visai darmai, — nupiešt galėjot koki tuziną špygų iki susirinkimas pasibaigė.

Bet, vot, kas jums buvo blogai, — klausytis, kad susirinkime po jūsų išmaršavimo nariai labai draugiškai dvasioj laikė susirinkimą. Net dvi komisijas išrinko dėl klubo gerovės dirbti. Atrodo, kad jūsų sėta tarpe narių neapykantos sėkla nei kiek nepasilikio nariuose. Jūsų, pone, tie duoti ordieriai vyt lauk "Maskvos agentus" ir "kamunistus" nepasisekė, — jų niekas nevykdė.

Visi "Maskvos agentai" ir "kamunistai" likosi viduje, darė tarimus, laikė susirinkimą, tik jums, brangus pone, vienam prisėjo žygiuoti lauk. Oi, tu mano kolega, kaip galėjai tokį smūgį atlaikyti!

Mano gerbiamas pone ir kolega: žinau, kad jau jūs ten Miamiėje prisimauđet, — ar nebūtų geriau važiuoti namo?

Važiudamas namo pakeičiui sustok pas buvusį Lietuvos prezidentą; pasisveikins apžiūrėk jį. Kas jis toks per tipas, kad jam du diktatoriai pensiją mokėjo ir abudu negarbingai galą gavo? Dabar, mat, tarybininkai irgi ryžtasi jam pensiją mokėti, tai kad ir tarybininkams kas blogo neatsitiktų. Tik apie savo nepasisekimus Floridoje nepasakok seniai; nesakyk, kad Bimba per "savo gazetpalaikę" rašo apie prezidentą. Suprask, kaip atvažiuvo "tautos vadas", tai jis tą patį rašė ir įvairius faktus kėlė. Žinome, kad Lietuvos prezidentam Amerikoje nesiseka.

O kada parvažiuosi, pone, iš tos prakeiktos Miamiės, mes jau turime sugalvoję daug dalykų jums sura-

Ar Amerika nori grįžti ir vėl prie šitokios gadynės? Tai vaizdas iš Memorial Day (Mirusiesiems Pagerbti Dienos) 1937 m., įvykių Chicagoje, kai policija nušovė 10 darbininkų, dirbusių Republic Steel Korporacijai ir išėjusių į streiką. Jei Amerikos visuomenė (ir ypačiai darbininkai) nenori tokių vaizdų matyti, tai ji turi kovoti prieš reakcinių pasimojimus kongrese užduoti smūgį darbo unijoms.

JUOZAS BULOTA

Kaip buvo kredituojami valstiečiai smetoninėje Lietuvoje ir kaip jie kredituojami dabar

"Žemės Bankas" parduoda stumdami valstiečius į vis didesnę skurdą.

1. Jurkevičiaus Juozo, gyvenančio Putriškių km., Igliskėlių valsčiuje, Marijampolės apskrityje, 14 ha žemės su trobesiais ir kitais priklausiniais. Ūkis randasi nuo geležinkelio stoties 8 km., nuo plento 3 km. Išsikolines Žemės Bankui 4.000 litų, nuo šios sumos ir prasidės varžytinės ir t. t. ir t. t.

Tokių skelbimų Smetonos oficiozo "Lietuvos Aido" ir savaitraščio "Ūkininko Patarejo" puslapiuose buvo tūkstančiai. Dažnai jie pilnai užpildydavo paskutinius šiuo laikraščio lapus. Juos atidžiai skaitydavo tuometinės vyriausybės aukštieji valdininkai ir spekuliantai, nes jiems rūpėjo investuoti savo kapitalus, prisiplėstus eksploatuojant tuos pačius darbo valstiečius, kurių ūkiai, apkrauti nepakeliamu mokesčių ir skolų našta, buvo galima nupirkti varžytinėse už menką dalį tikrosios ūkio vertės.

Smetoniniai valdininkai, nupirkę varžytines valstiečių ūki, dažnai palikdavo jį tame pačiame ūkyje dirbti kaip kumetį. Jie krovė turtus, mint, jūsų energijai atvaivinti. Pirmiausiai per jūsų lapą prakeiksime naujais žodžiais tuos lietuvius, kurie taip jums užsmardino Miamiėje. O antra, Mikis jau kalbėjo su zakristijonu, tai zakristijonas jau turi dėl jūsų pagatavines penkių devynerių, penkių metų senumo, kaip išstovėjusi užpiltą ant rupūžės. Išgerus to trunko, susitvarkys jūsų, pone, pakrikusieji dirksiniai, kuriuos jums apardė tie "Maskvos agentai" Miamiėje.

Pasileiku nužemintai apgailestaudamas jūsų tų visų įgytų pripotkų saulėtoje Floridoje.

Beje, būčiau ir pamiršęs. P. Grigaitis prašė mane, kad už jūsų nepasisekimus Floridoje jis jus į generolus nekels. Veikiausiai dar ir kardą — šobli nukabins, nes jūs jam prisuitėt iš Miamiės tik ant bilieto į Grand Rapids, Mich. Jūsų labai laukiantis pargrįžtant ir dar kartą apgailestaudamas jūsų nepasisekimus.

Jūsų kolega—
Anton Antonovicz Antanuk

vinavo valstiečių žemės Bankas pardavė iš varžytinių dešimtis smulkųjų ir vidutinių valstiečių ūkių, nepajėgusių išbirsti iš skolų balos. 1935 metais čia pirmiausiai prasidėjo valstiečių streikas, kurį Smetona žiauriausiomis priemonėmis numalšino. Vienas streiko organizatorių, Liudvinavo valsčiaus valstietis Maurušaitis, buvo nuteistas ir žvėriškai užtroškintas dujų kameroje. Taip Smetona atsakė valstiečiams, norėjusiems nusikratyti žemės Banko ir kitų fašistinės vyriausybės įstaigų teikiama "parama."

Kai 1931 metais prasidėjo žemės ūkio krizis, žemės ūkio produktų kainos negirdėtai krito, ir valstiečiai pasijuto istumti į dar didesnę skurdą, žemės Bankas išsugalvojo naują būdą valstiečiams "gelbėti."

Jis pradėjo duoti valstiečiams paskolas ne grynais pinigais, bet "paskolas laktais." Valstiečiai, spiriami bėdos ėmė ir laktais duodamas paskolas, nors jas realizuodami iš gaudavo už 100 litų vertės paskolas laktą. 50—60 litų. Tokia tada buvo valstybinė kaina. Žemės Bankas, duodamas laktais valstiečių paskola, kaip didelis geradaris patarė: jūs galite mokėti šiais laktais paskolas privatiems skolininkams — 100 litų vertės laktų apmokėti 100 litų privačia skola. Tačiau neatirsdavo nei vieno tokio kvailio privataus skolininko, kuris būtų iš valstiečio tokiomis sąlygomis ėmęs skolą. Jiems buvo patogiausioji sutestuoti valstiečio vekselius, pastatyti ūki ant varžytinių ir atsiimti skolą grynais pinigais.

Valstietis, paėmęs iš žemės Banko paskolos laktais 1.000 litų paskolą, pardavęs juos tarpininkams, gaudavo į rankas 500—600 litų, o skolingas žemės Bankui likdavo 1.000 litų ir procentus mokėdavo taip pat už tokią sumą. Žemės Bankas leido valstiečiams gražinti paskolą laktais, tačiau baigiantis paskolos terminui, jų vertė buvo keliamą ir juos tas pats valstietis tada jau turėdavo pirkti 100 litų vertės laktą už 90 ir pagaliau už 100 litų grynais pinigais, tokiu būdu sukradamas milijonus litų į spekuliantų kišenes.

Ši paskutinė smetoninio žemės Banko kombinacija pilnutinai nebuvo įvykdyta. Valstiečiai ir darbininkai 1940 metais, nušlavę visus "labda-

Lowell, Mass.

Reikale

LLD 44-ta Kuopa Vajaus

LLD vietinė kuopa su senais nariais jau išsilygino. Tai yra, visi seni nariai pasimokėjo duokles už šiuos 1947 metus.

Kuopos finansų sekretorius Juozas Blažonis gerai pasidarbavo nepalikdamas nei vieno nario nepasimokėjusio. Už 3 narius pats uždėjo savais pinigais iki jam tie nariai gražins, bet vistiek išlygino pereinamųjų metų narių skaičių.

Nesuprantu, kodėl gi tie nariai negalėjo patys užsimokėti, o turėjo paskolą užsitraukti pas sekretorių? Man, rodos, kad draugams pinigškai neblogai stovintiems visai nesunkiai pasimokėti tą mažą metinę duoklę — \$1.50! Tik reikia širdingai mylėti tą taip vertingą draugiją ir pasimokėti visuomet pačioj pradžioj metų.

Kas liečia mane, tai aš jau kelinti metai, kaip pasimoku į LLD pirmąją dieną naujų metų. Ir man tai labai gerai. Dabar turime vąj dēlei gavimo naujų narių į LLD 44-tą kuopą. (Tąsa ant 4-to pusl.)

3-čias puslapis
Laisvė—Liberty Lith. Daily *
Antradien., Balandžio 1, 1947

Paskolos pirmoje eilėje teikiamos nukentėjusiems nuo karo ir okupacijos, demobilizuotiems, žuvusiųjų karių šeimoms ir naujakuriams. Paskolos duodamos karo metu sugriautiesiems trobesiams atstatyti ir inventorui įsigyti terminu iki dešimties metų. Ši Tarybų Lietuvos vyriausybės parama, per žemės ūkio kredito draugijas teikiama darbo valstiečiams, metai iš metų didėja.

1945 metais buvo išduota 20 tūkstančių valstiečių 45 milijonai rublių paskola. Be to, 14 milijonų rublių buvo išmokėta kaip negrąžinama pašalpa Klaipėdos krašto naujakuriams ir kitiems valstiečiams. 1946 metais valstiečiams išduota 76 milijonai rublių paskolų.

Ypatingai didelę paramą žemės ūkio Bankas teikia naujai besikuriančioms lininkystėms, pienininkystėms ir kitoms žemės ūkio kooperacijos draugijoms. Joms tik 1946 metais duota 29 milijonų rublių paskola, o 1947 metais ši suma bus padidinta dvigubai.

Tūkstančiai valstiečių, pasinaudodami gautomis paskolomis, jau atstatė savo trobesius, įsigijo gyvulius, inventorių.

Vien tik per aštuonis 1946 metų mėnesius Kėdainių bei Marijampolės apskrityse buvo atstatyti 2,000 trobesių ir t. t.

Ka i š i a d o r i ų apskrityje, Rumšiškio valsčius vokiečių okupantų buvo ypatingai žiauriai sunaikintas. Šimtai valstiečių čia buvo likę be pastogės. Dabar šiame valsčiuje jau atstatyti visi sunaikintieji namai, valstiečiams tam reikalui buvo duota 700,000 rublių paskola ir atleista žemė kaina miško medžiaga.

Ryškių tarybinės vyriausybės rūpinimosi darbo valstiečiais pavyzdžiu gali būti švenčių apskrities, Sakaliskių kaimas. Juozas Vaitkus vienas seniausiųjų šio kaimo gyventojų papasakojo Sakaliskių kaimo istoriją.

"Kai jau Tarybinė Armija buvo visai netoli, — vokiečiai pradėjo visais keliais bėgti į vakarus. Bijodami aplinkui kaimo pradėjusių kristi sviedinių mes visi iš kaimo pasipėmėme miške. Iš miško (Tąsa ant 4-to pusl.)

ELIZABETH, N. J.

PRAKALBOS

RENGIA LDS 33 KP., LIETUVIŲ LITERAT.
DR-JOS 54 KP. IR LDP KLIUBAS

Tai bus paminėjimas 400 metų Sukakties nuo pasirodymo pirmos spausdintos knygos lietuvių kalboje

L. Pruseika

Ivyks Trečiadienį
BALANDŽIO
2
APRIL
BUS VIRŠUTINĖJE
DIDŽIOJE SALEJE
408 Court Street
Elizabeth, N. J.
Pradžia 7:30 v. vak.
Įžanga Veltui.

Šią svarbią prakalbą sakys dienraščio Vilnius redaktorius L. Pruseika, iš Chicago. Jis nurodys ką davė lietuviams kultūriniai atsiradimas spausdintos knygos ir kokią progresą lietuvių padarė bėgių 400 metų su spausdintu žodžiu.

L. Pruseika taipgi kalbės ir kitais svarbiais klausimais. Tad kiekvienam mąstančiam žmogui yra labai svarbu būti šiose prakalbose.

—Rengėjai.

arba Graborius Pranas Krukelis

★ ★ ★

(APYSAKA)

★ ★ ★

Parašė Petras Cvirka

(Tąsa)

Nuostabus tai buvo namas. Ten buvo įruošta katėms vonios, miegamieji, valgykla, chirurgijos skyriai, gimdyvėms kambariai, sutuoktinių kambariai, kur griežė muzika, ir geriausia kačių atranka poroms buvo suleidžiama į mėlės pasimatymus. Be to, buvo ir žaidimų salė, didelė vaistinė. Kačių respublika aptarnavo šimtas žmonių. Paskirtomis valandomis katės buvo valgydinamos, išvedamos žaisti, tuoktis. Nešėjos katės ten buvo ypatingoje pagardoje, ir įėjus kuri sunkiai vaikuodavosi — buvo saukiami daktarų pasitarimai. Kačių namo tikslas — buvo gerinti šių gyvulių rūšį, kelti žmonių meilę gyvuliams ir gamtai, nesgi ant namo buvo didelėmis raidėmis užrašyta: "Gyvulėlis — tavo draugas." Kas sekma dienį išėjo katėms ir kitiems gyvuliams skiriamas laikraštis, kuriame geriausi kačių ligų, veislių ir rūšių žinotai skyrė savo ugningus straipsnius, polemizavo, kokia kačių spalva geriausia tiktų prie Naujorko ponų pasavarinių bei rudeniinių rūbų. Laikraštis buvo piešinėlių iš kačių, paukščių ir šunelių gyvenimo, o taip pat trumpų eilėraščių, kuriuos kūrė įgudę šunų ir kačių širdžių žinovai. Ten buvo gvildinami labai opūs klausimai apie gyvulėlių intymų gyvenimą.

Šitas kačių rojus buvo numylėta Bruklino senstelijų ponų vieta. Visą savo turtą, penkių milijonų sumoje, šito pensijono įsteigimui, laikraščio leidimui, paliko viena našlė, bevaikė amerikėnė, kurios vyras miręs kiek anksčiau, — stambus ginklų fabriko savininkas, buvo taip pat naminių gyvulėlių ir gėlių mėgėjas. Be jo ginklų, su kuriais drąsūs Amerikos generolai malšino negrų, indijonų sukilimus, paliko jis dar ir stambią peteliškių kolekciją, kurią pats surinko beatostogaudamas gražiausiose pietų šalyse. Kalbamoji kačių globėja ir mecenatė turėjo vieną mylimą katytę, kuri po vyro mirties pakeitė jai brangaus žmogaus nebuvimą. Katei prie pensijono buvo pastatytas didelis marmuro paminklas, o jo nišoje, vasarą apraizgytoje gyvūnų vainikais, buvo iškalta garbingosios ponios ir jos katytės bareljefai.

Valandėlę Frankas buvo paskendęs mintyse ir atsiminė čia pat kačių ir šunų brangias kapines, Bruklino pakraštį, kurių mažas alėjas, takučius puošė miniatiūriniai antkapiai, paminklėliai, urnos, apgobtos rožėmis ir kiparisais. Ten laidojo tik turtingieji savo kates ir šunis.

Tu metu Frankas ištraukė sulankstomą metrinę liniuotę ir kreipėsi į pirmąjį klientą:

— Bijausi, mister, kad mes tokių mažų neturėsime. Mažiems vaikams turime. Leiskite paklausti, koks gali būti ilgio negyvas šuo? Orait, mano žmogus atvyks su grabu... Išbalzamuoti? Manau, kad mano meistrai ir žolės tikrai taip pat ir gyvuliams. Jei tamsta po mėnesio užteimė, met turėsime atskirą šunų ir kačių laidojimo skyrių.

Misteris atsistojęs ties durimis. Frankas bendram liūdesiui buvo nuleidęs galvą. Gausioje šviesoje visi grabai pradėjo spindėti savo palmėmis, oliandromis ir aštriomis briaunomis. Grabai pradėjo gyventi Union gatvės džiaugsmu.

— Gėlių! Dešimtis pintinių geriausių gėlių!

Frankas užsirašė adresą. Septyniadešimts dolerių Frankas gavo į ranką. Kada turtingų šeima netenka savo mylimo nario, ji nedaro ceremonijų su pinigais.

Pradžią buvo galima užgerti, galima aplaistyti grabus prancūzų vynu, trinti delnus. Pirmiausia — korektiškumas ir saikingas susilaikymas!

Pirmas kustomerius išėjo. Išėjo jis visai liūdnas, papasakojęs apie šuns ligą ir jo ponios nežmonišką agoniją dėl mylimojo netekimo.

Dabar ateis kiti, kas dieną vis nauji ir nauji. Didžioji mintis nedavė ramumo. Savo vežikui jis liepė sėsti į karietą, gėlių skyriuje jis pats išrinko dešimts gražiausių pintinių rožių. Milijonierės mylimasis bus palaidotas iškilmingai, kaip senatorius! Viskas pagal kainą ir susitarimą. Pigiai, švariai.

Tokiu būdu mirties ministerija įsigavo. Bruklino gyvenimo istorija, nabašninkų ir tautiečių džiaugsmui, buvo parašyta dviejais žodžiais: *Frank Kruk*. — Eikite pas Franką Kruką, laidokitės, o būsite užganėdinti, — rašė laikraščio skelbimų skyriuose.

3.

Franką ką tik nuskuto jo įstaigos barzdaskutys. Odekolo vėsus kvapas gerai veikė veidą. Frankas jautė, kad jis auga, didėja, darosi vyras, kartu su savo bizniu. Jis vilkėjo šviesų, banguotą kostiumą. Ant pakaušio laikėsi, kiek su pretenzijomis, į šoną pakreipta itališkų šiaudų skrybėlė; ant rankos didelis apolo žiedas, su kuriuo įsiai restoranuose beldė į marmuro staliukus, kad paduotų valgi ir gėrimą. Kaklaryšis su įbasta parlamutrine spurga. Liemenė — džimi.

— Galima atsikvėpti, Frankai, kalbėjo jis sau. Ir Krukas rado vienintelį protinę žmogų, su kuriuo galėjo tartis pačiais painiausiais reikalais — tai Franką. Iš tikrųjų, galima atsikvėpti! Jo biznis kilo kaip ant mielių. Frankas puikiai kalbėjo angliškai, su ypatingu suvalkiečio akcentu, puikiai šypsojosi, rodydamas keletą auksinių dantų, kurie buvo numeruoti nuo 1-mo iki 9-to egzemplioriaus, su dantisto firmos emblema. Pirmiausia — reklama. Frankas dėl to negalėjo pykti, nes sustiprėjus Bruklino gangsterių veiksmui, galėjo kartais išplėsti iš burnos šitie banditai ir visai garbingam žmogui auksinius dantis. Su firmos ženklu — lengvesnis darbas policijai.

Stipriai, būzniekiškai Frankas spaudė pažįstamiems ranką, kas reikė jo pačio savarankiškumą ir tvirtai besilaikantį biznį. Visai ne tas buvo Frankas, koki jį, brukliniečiai, sutikote seniau, apsitrynusi švarkeliu bėgiojanti, kareivėlius viliojanti. Frankas tada buvo nors ir geros veislės, bet vis dėlto smulki žuvelė, kuri galėjo plaukioti negilioje balutėje ir kibo ant kiekvienos meškerės, kur tik buvo galima apžioti dolerį. Dabar — visai kitas reikalas: Frankas apaugo sidabro žvynais; gerai plaukstelėjęs uodega jis galėjo išgąsdinti smulkias Union skvėros žuvelas. Jam buvo reikalingas platus ir gilus vanduo. Su liesu sliekeliu jis buvo sunku sugauti. Pagal savo biznio augimą — plėtėsi ir storėjo graborius.

Jis ėjo aukštai galvą iškėlęs, siūbuodamas kiek, ir rodos, kad jam nepakako visos plačios aveniu geriau išsižergti. Sveikinosi Frankas su pažįstamais nuimdamas skrybėlę tik šiemis praėjus. Jeigu jis kalbėjo su ku, — kalbėjo, kad ji visi girdėtų, bet kitų kalboms rodė mažą atydumo ir visuomet juos nebaigus kalbėt pertraukdavo, ką nors pakisdamas iš savo graboriško maišiuo. O jeigu jis kam davė cigarą — traukiny ar restorane — tai tą žygį būtinai visi pastebėdavo, nes jo duosnumą lydėjo garsūs žodžiai: — na, še, imkite ir rūkykite! Vieną jis turėjo gana elegantišką įpratimą — mėgo žįsti savo apatinę lūpą. Tatai jam sutaupė dalį tabako ir kramtomos gumos.

Salūninininkas Vaitas jį įvedė į visuomeninį veikimą, ir Frankas buvo pagedaujamas daugely pikniku, kur rodydamas savo demokratiškumą mėgo orkestre pamušti būbną. Kiaule kriuksėti jam dabar ištikrųjų nepatiko, bet todėl jis šaukia šokdino merginas ir dalyvavo visuose kontestuose. Franko dėka ne vienai bruklinietei buvo priteisti prizai už gražiausias kojas, dantis, plaukus. Vaitas tatau vadino visuomeniniu darbu, ir Frankas sakė, kad jis noris darbuotis ir toliau tautiečių labui. Kai tik buvo Bruklino sudarytas komitetas nukentėjusiems nuo karo Lietuvoje šelpti, Frankas tuojau paaukoko penklas Milch — pieno dėžutes ir septyniats panešiotas skrybėles. Apie tai nenutylėjo laikraščiai ir apšaukė Franko žygį gražiu pavyzdžiu.

Frankas mėgoje pasakoti paskutini madną anekdotą, kurį Kolumbas atvežė į Ameriką, bet ilgainiui buvo užmiršęs — graboriaus lūpos jis vėl pradėjo gyventi. Tą anekdotą Franko ofiso tarnautojai buvo gal šimtą kartų girdėję. Frankas, būdamas geramerūpe, o jo ūpas priklausė nuo trijų keturių dešenių nabašninkų ir poros atliktų vestuvinių pasiva-

žinėjimų, — sėsdavo ant grabo arba balzamavimo stalo ir pradėdavo savo bendradarbiams:

— Šiur! Ar jūs girdėjot atsitikimą? Antai Čikagoje vienas žydėlis suėjo su katalikais prie bendro stalo ir, matydamas mūsiškius valgant kiaušieną, varvino, gadem, seilę. Norėjo valgyti, bet bijojo rabinų ir savo dievo. Šiur! Tada vienas sakė: pakrikštyk, Ieik, kiaušieną į vištieną ir galėsi valgyti be baimės...

Frankas baigdavo anekdotą su ašaromis. Nieko juokingesnio negalėjo jam būti, kaip tas anekdotas.

Pakakdavo skamtelėti telefonui, ir graborius pasidarydavo rimtas.

— Liūdnas gamtos reikalas... Yes... Jurgis Vašingtonos tokią galvą turėjo, c mirė... Kokio ilgio nabašninkas? Šiur! Mano vyras su grabu atvyks jūsų adresu. Šuo? Allo! Sakote šuo? Orait... Kertu iš šimto dolerių, — padarysiu, kad du šimtus metų jo sliekai nejudins. Vienintelis balzamavimo receptas pas mus!

Frankas, padėjęs telefono ragelį, savo bendradarbiui barzdaskutį sakė:

— Klausyk, vėl mums šuo pakliuvo. Bijausi, kad mūsų klientūra visai ant šunų ir kačių neuenuit. Šiur, geriau šuo, negu nieko. Sakyk, ar nesi kada nors fotografavęs?

— Kaip? — barzdaskutys nesuprato.

— Matai, dar mums trūksta vieno daikto. Deugelis nori, kad vestuves, krikštynas ir laidotuves jiems nufotografuotų. Prie nabašninko jie kviečia fotografą. Mes padarysim taip, kad mušim jiems paveikslus nuo gyvų ir negyvų.

Jeigu Frankas pasakė — barzdaskutys žino, kad jam teks fotografuoti.

Taip kasdieną — mažus, didelius, storus, liesus/laidojo, važinėjo. Klientūra negalima buvo skystis. Lietuviai Franką rėmė kiek galėdami, bet didesnę pusę laidojo svetimtaučius.

Franko populiarumas ir pasisekimas didėjo. Įmonė augo diena iš dienos. Jis nepasitenkino vien tik gėlėmis, balzama-

vimu ir laidojimo priemonėmis. Čia pat buvo įsteigta grabų dirbtuvė, kur du trys geriausi obliuotojai, tekorai ir statilai kalė grabus. Frankas taip norėjo sutvarkyti, kad įmonė galėtų visus reikavimus iš užsakymus atlikti vietoje. Frankas laiku susepėjo atidaryti paminklų ir antkapių skyrių. Tai dar buvo pradžia, bet norinčių save apdainuoti po mirties, atsirado pakankamas būrelis. Iš stambesnių nabašninkų buvo senatorius Viljamsas, kurį Frankas palaidojo su visu atsidavimu ir aistra. Ne tik lietuvių, bet ir anglų laikraščiai, rašydami apie senatoriaus mirtį, pažymėjo, kad toms laidotuvioms patarnavo Frank Kruk, prityręs graborius ir balzamuotojas. Senatorius paliko testamentą, pagal kurį turėjo būti antkapy iškalti žodžiai: "Čia miega žmogus, kuris Amerikos kongrese uždraudė pykpes rūkyti."

Palaidoti senatorių — auksinė reklama graboriaus. Dar senatoriui nemirus Frankas, nugirdęs jį kosint, saugojo visą mėnesį, ir, šimtai žino, kokių būdu gavo malonių, kad senatorius buvo laidojamas Franko karieta.

Visokių buvo klientų. Taip vieną dieną pas jį atėjo pagyvenęs lietuvis, didelės rūbų krautivės savininkas Klementis ir pareiškė kasmet inešias Frankui po trisdešimts dolerių, kad jį palaidotų viename stikliniame, kitame ažuoliniame grabe. Jo monumente turėjo būti tokios raidės: "Čia guli Juozas Klementis, kuris aptarnavo tautiečius rūbais ir mylėjo Lietuvą."

Buvo ir tokių, kuriems antkapiuose reikėjo iškalti: "Atostogas puikiai leidžiu. Laukiu daugiau pažįstamų." Vienas gatvekario konduktorius prieš mirtį prašė, kad jam į grabą įdėtų dvi bonkas munšaino, nes jis pilnai tikis, kad aname paskauj esą taip pat sausieji metai. Tuo klausimu konduktorius ginčijosi lygiai du metus su keleiviais.

(Bus daugiau)

Lowell, Mass.

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

Jau gauta 2 nauji nariai, tai yra Antanas Bakšys ir Bakšienė. Juos įrašė Juozas Mikalauskas.

Reiškia, vienas draugas jau pasidarbavo. Jeigu ir kiti pamintų pavyzdį nuo Mikalausko, tai mums visai nebūtų sunku išpildyti mūsų kuopai paskirtą kvotą — gauti 8 naujus narius iki liepos 1 dienos. Reikia, višiemis nariams gerai darbuotis, kad gauti naujų narių.

Jeigu vienas šeimynos narys priklausys prie Literatūros Draugijos, pasimokėdamas pilną duoklę, tai kiti šeimynos nariai gali būti Draugijos taip pat pilnateisiais nariais, pasimokėdami tik 10c į metus. Jei angliškai skaitanti žmonės, pasimokėję pilną metinę duoklę (\$1.50) gali gauti labai puikias anglų kalbos knygas. Reiškia, imant visokiais būdais, mūsų organizacija gali puikiai padidėti šiame vajuje, jeigu tik pasidarbuosim.

Už pereinčius metus Draugijos nariai gavo labai puikią knygą: "Prisikėlus Lietuva." Gi hauji nariai, įstoje į Draugiją, gali irgi gauti tą puikią knygą. Kurie šiais metais įsto — šiame vajuje, tai kuopa jiems suteiks veltui, kaip dovaną viršminėtą knygą. Nariai kas metais gauna naujas knygas ir visados bertaininį žurnalą: "šviesa."

Tie, kurie nori gauti tiktai žurnalą, pasimoka \$1 ir esti L. Literatūros Draugijos lygiateisiai nariai.

Kiekvienas mylintis apšvietą ir kultūrą vyras, moteris ir jaunuolis, gali priglūti ir didžiulius taja brangia ir vienatine lietuvių tarpe apšvietos draugija.

Kuomet šis raštas tilps spaudoje, be abejo, kad jau bus praėjęs Lietuvių Literatūros Draugijos nacionalis suvažiavimas. Draugija bus susistatiusi ateities veikimo planą. Planą našesiam apšvietos darbiui sulys šių dienų kultūrinio pakilimo, tad sulys suvažiavimo tarmais ir su kilnesniu ūpu imsimės visi, seni ir jauni, plėsti apšvietą tarpe plačiųjų lietuviškų masių, kurių tarpe yra daug suklaidintų lietuvių.

J. M. Karsonas.

Kaip Buvo Kredituojami Valstiečiai

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

mums buvo gerai matyti kaip vokiečiai, laikydami rankose fakelus, bėgiojo nuo vieno namo prie kito juos padeginėdami. Paskum jie iš automatų iššaudė likusius kaime gyvulius. Kai pasirodė pirmieji Tarybinės Armijos daliniai ir mes sugrįžome į kaimą, iš buvusiųjų mūsų trobėsių radome tik rūkstančius nuodegulus. Atrodė, kad jau niekad mes nebegalėsime įsikurti iš naujo. Tačiau taip nebuvo. Tarybų Lietuvos vyriausybė mūsų neužmiršo. Dar karui tebevykstant, Kalkanėnuose mes įsteigėm savo žemės ūkio kredito draugiją, kuri, gavusi iš valstybinio žemės ūkio Banko lėšas, tuojau pradėjo teikti mums paskolas. Visam kaimui buvo paskirta 200 tūkstančių rublių. Aš gavau 10 tūkstančių rublių rublių paskolą. Vyriausybė atleido mums nuo visų mokesčių ir prievolių, davė žemomis kainomis miško medžiagą. Padėdami vienas kitam, mes greit atsistatome. Jau atstatyti visi kaimo trobėsiai. Dabar baigiame tik vidų įrengti.

"Paskolą nebus sunku sugrąžinti, šiemet dar nereikis mokėti nei skolos, nei procentų, o paskui per 10 metų netrukis išmokėti. Svarbiausia, kad trobesius atstačius ir gyvulius įsigijau. Žemė neblogo, todėl pardudamas atliekamus javus, užteksiu ne tik skolai atmokėti, bet ir savo reikalams dar atliks. Dabar mūsų ūkius iš varžytinių jau negalės išvaržyti, kaip anksčiau. Mes patys dabar bankininkai, patys tvarkome savo reikalus!" — pareiškė Vaitkus. Valstiečio Vaitkaus pasakytieji žodžiai išreiškia mintis tūkstančių darbo valstiečių, kurie Tarybų Lietuvos vyriausybės padėdami kuria naują, šviesų ir laimingą gyvenimą, be smetoninių bankų, be išnaudotojų ir prispaudėjų.

Paryžius. — Buvęs Frank Blumas gavo medalį už pacijos premjeras Leonas sipriešinimus vokiečiams okupantams.

Puikiausias

Amerikoj Velykinis Pirkinys!

• Adam Skrybėlės yra pirmasis Amerikos pasirinkimas! Adam pirmiausia, nes jo taisyklė "daugiau už jūsų pinigų" duoda jums... už \$4.95 gražiai pagamintą arba rankomis sutaisyta, švelnią kailiukų vilną Adam veltinę! Kitos puikios vilnų veltinės \$8.45, \$7.50... ir net \$6.00! Įsigykite Adam, šiandien!

ADAM HATS

World's largest retailer of men's hats

ADAM HATS Turi

UNIJSO ŽENKLĄ

Tamstos Ateitis Nebloga

Galingos Mosties. Kaina 2-oz. \$1.00; 4-oz. \$2.00 ir 16-oz. \$5.00.

PASARGA: Neklausyk nė jokių kitų pasiūlymų į vietą tikrųjų DEKEN'S OINTMENT. Nebūk toks, kaip mūsų pirmutinis tėvas Adomas. Jis žioplai paklausė savo šonkaulio Jėvos ir nustūmė pasaulį į vergiją, ir dabar visi vargsta už jo klaidas. Laimingas būtų buvęs gyvenimas, nereikėtų nei dirbti nei drabužių nešioti, jei ne Adomo klaida.

Reikalauk tik

DEKEN'S OINTMENT

P. O. BOX 666, NEWARK, N. J.

Žinios iš Lietuvos

Metalininkų įsipareigojimas.

KAUNAS. — Leningradiečių kreipimasis dėl antrųjų stalininio penkmečio metų plano įvykdymo iki Didžiojo Spalio 30-ųjų sukaktuvių surado karštą atgarsį miesto įmonių darbininkų tarpe.

"Metalų" fabriko darbininkų susirinkime Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputato tekintojo Tarnausko pasiūlymu buvo vieningai nutarta išplėsti socialistines lenktynes dėl metinio plano įvykdymo iki š. m. lapkričio mėn. 7 dienos. Šio fabriko darbininkai įsipareigojo sistemingai viršyti užduotis, įvesti eilę racionalizacijos pasiūlymų, nukreiptų į darbo našumo pakėlimą.

Gausius mitygas, skirtas leningradiečių kreipimuisi, taip pat įvyko "Pergalės" fabrike. Čia buvo pasiūlytos konkrečios priemonės šių metų planui įvykdyti iki Didžiojo Spalio 30-ųjų sukaktuvių. Buvo taip pat priimtas nutarimas teikti visokeriopą pagalbą statybininkams, pasiryžusiems prieš terminą perduoti eksploatacijai vienių bei vinių cechų. Paleidus šį cechą, fabriko pajėgumas padidės 70%, palyginti su šių metų pirmuoju ketvirčiu.

Dabar tarp cechų, pamainų ir pavienių darbininkų sudarytos socialistinės sutartys, pasiimti konkretūs įsipareigojimai antrųjų stalininio penkmečio metų planui įvykdyti iki Didžiojo Spalio 30-ųjų sukaktuvių.

So. Boston, Mass.

Kovo 16 d. įvyko prakalbos. Kalbėjo LDS prezidentas J. Gasiūnas. Jos buvo sekmingos visais atžvilgiais. Kalbėtojas nuosekliai aiškino šios šalies ir tarptautinius reikalus. Aukų surinkta \$20.35.

Po \$1 aukavo: P. Gasparas, K. Žukauskas, F. Yvanauskas, A. Armonienė, A. Savickas, J. Usevičius, B. Chuberkis, J. Shukis, A. Buivydas, Mikėnai, L. Bechis, Likienė, J. Matulaitis, A. Kavoliūnas, A. Dambrauskas ir smulkių surinkta \$5.35. Visiems ačiū už aukas!

Kovo 23 d. LLD 2 kuopa surengė paskaitą apie sveikatą. Prielemtu buvo Dr. F. J. Borissas. Paskaita buvo labai įdomi, kurie dalyvavo, tai daug pasimokino. Dr. Borissas labai rūpestingai paruošė paskaitą ir nuosekliai klausimus išaiškino, ką ne visi gali padaryti. Aukų surinkta \$14.37. Visiems ačiū už aukas!

Sekanti paskaita apie sveikatą bus sekmadienį, balandžio 13 dieną. Sveikatos dalykus aiškina Dr. J. J. Kaskiaučius iš Newarko. Visus ir visas prašome tą įsitęmyti.

A. Dambrauskas.

Siūloma Palengvinti Taksus Seniem Beturčiam
Washington. — Kongresmanų rūmo priimtas taksų bilis, be kitko, siūlo palikti be taksavimo po \$1,000 žmonėms virš 65 metų amžiaus, gyvenantiems tik iš pensijų.

Philadelphia, Pa.

"The Philadelphia Bulletin" kovo 25 d. rašo, kad dabartinė Graikijos valdžia yra fašistinė. Rašė, kad laike karo Zervas veikė prieš Angliją, o dabar jis yra Anglijos tarnas, nes Anglija suteikė prieš žmonių norą Graikijai karalių — Jurgį.

Rašo, kad Francijoj darbo unijos buvo paskelbė dviejų valandų streiką, kaip protestą prieš planavimą užpulti ant Sovietų Sąjungos.

Savo laiku Philadelphia miestą gyventojai pyko, kodėl jiems nepavyko išrinkti majoru Wm. Bullittą. Dabar visi mato, kad Bullittui prie širdies buvo ir yra aršiausias fašizmas. Jis yra liaudies priešas. Jis nori karo, karo baisaus sunaikinimui Sovietų Sąjungos, ką negalėjo padaryti Hitleris su savo šaika.

Taip pat karo nori ir buvęs Penn. gubernatorius George H. Earle. Jis šaukia už karą, nori ir Lietuvai grąžinti fašizmą.

Lietuvių Muzikalės svetainės klubo susirinkimas įvyko kovo 19 d. Jis ėjo tvarkiai. Kada sekretorius Juozas Ivanauskas perskaitė laišką iš Demokratinio Centro, prašant išrinkti delegatus į Tretijį Amerikos Demokratinį Suvažiavimą, tai klubo pirmininkas įraudęs pradėjo šaukti, kad nesiųsti delegatų. Nariai prašė balso, sakė, kad reikia delegatui pasiųsti, bet jis ir jo pasekėjai rėkė. Matote, minėtas suvažiavimas svarstys kaip sekmingiau kovoti prieš reakciją, už liaudies laisvę, už demokratines teises, tai jiems toki dalykai ir nepatinka.

Tvardauskis.

Paterson, N. J.

Textile Workers unijos CIO ir dažytojų lokalai buvo surengę masinį susirinkimą išaiškinimui visuomenės kenksmingų bilių, kurie įnešti į kongresą.

Kalbėtojai buvo trys. Pirmas kalbėjo Sol Stetin rajono direktorius TWUA unijos. Jis nurodė, kad karo laiku technika išsivystė ant aukšto laipsnio. Tekstilės fabrikantai naujos technikos įsigijimui įdėjo \$400,000, su kuria bus galima pagaminti daug reikmenų su mažesniu darbininkų skaičiumi, o tas neišvengiamai stumia į nedarbo krizį ir prie streikų. Todėl reakciniai kongresmanai negali surasti būdų pastojimui kelio nedarbui, tai jie pataikaudami monopolistiniai kapitalui siekia atimti darbininkų laisvę, uždrausti arba suvaržyti streikus, kad užtikrintų dar didesnių pelnų. Į kongresą yra įnešta net 251 bilis, kurie visi nuteiktini prieš Amerikos liaudies laisvę. Todėl, kalbėtojas sakė, darbininkai turi daugiau susirūpinti politika ir daryti spaudimą į kongresą, kad tie prieš-demokratiški biliai būtų atmetami.

Antras kalbėjo advokatas D. L. Cole, kuris turi patyrimo taikyme darbininkų su fabrikantais, nes savo laiku dirbo Darbo Borde, kaip direktorius. Jis sakė, kad būtų kvailystė iš kongreso pusės bandyti uždrausti streikus ir suardyti darbo unijas, tik todėl, kad kaip kada būna atsitikimų, kad vienur ar kitur unijos netaikytai pasielgia; tas taip būtų pavala, kaip būtų bandymas panaikinti vandenį vien todėl, kad kai kur jis yra sveikatai pavojingas. Jis sakė, kad būtų taipgi paika panaikinti industrija vien todėl, kad fabrikantai nesisakito su teisingais darbininkų reikalavimais.

Trečias kalbėjo George Baldenzi, vice-prezidentas Textile Workers unijos. Jis nurodė, kad kongresas atmetų tuos bilis, kurie nuteiktini prieš streikus, unijas ir liaudies laisvę. Čia plačiau padaviau kalbėtojų kalbų turė.

dė, kad šauksmai, būk "darbininkai turi neribotas teises", atakos prieš komunistus, yra liaudies akių dūmimas. Tie biliai yra ne tam taikomi, kad sustabdyti streikus, bet tam, kad suardyti darbininkų unijas, kaip atimti liaudžiai demokratines teises. Jis sakė, kad su tokiais pat obalsiais hitleriškoj Vokietijoje, ir fašistinėj Italijoje buvo suardyti darbininkų unijos ir kitos demokratinės organizacijos. Todėl tie, kurie įnešė tuos bilis ir nori juos pravaryti, tai nori pasitarnauti fašizmui, kurį mūsų armija ir mūsų pastangomis sumušėme Europoje.

Toliau jis sakė, kad jeigu kongresas pravarys tuos reaktinius bilis, tai sukels šalį tokius masinius streikus, tokias kovas, kokių dar niekada nebuvo. Negalima visus žmones sukūsti į kalėjimus. Jis sakė, kad reakcininkų taktika visai nepastotų komunizmui kelio, kad bandymas atimti liaudies demokratines teises tik daugiau įtikintų piliečius, kad ši tvarka jau toliau neatsako, kad reikia įieškoti naujos.

Taip pat jis išstojė prieš tuos, kurie siūlo uždrausti Komunistų Partijai viešai gyvuoti, nes tai yra anti-demokratinis pasikėsinimas, kuris neatitinka Konstitucijai ir Amerikos laisvės tradicijoms. Jis sakė, kad komercinė spauda, kuri skaitosi "demokratiška" laike streikų, kada darbininkai pareikalauja keletų centų į valandą, kad jie ir jų šeimos galėtų žmoniskiau gyventi, baisiai puola streikičius, kas parodo tos spaudos vienpusiškumą, kad ji tarnauja turčiams ir gina jų pelnų poziciją. Jis sakė, kad Amerikoje yra apie 85 milijonai turinčių teisę balsuoti, o balsavimuose dalyvavo tik apie 25 milijonai, kas parodo, kad daugelis daro klaidą nedalyvaudami. Jo kalbai, publika karštai pritarė.

Priimta rezoliucija reikalaujanti, kad kongresas atmetų tuos bilis, kurie nuteiktini prieš streikus, unijas ir liaudies laisvę. Čia plačiau padaviau kalbėtojų kalbų turė.

rinį, kad supažindinti ir tuos, kurie nedalyvavo, nes unijų vadų žodis labai daug reiškia. Manau, kad gerai padaryti ir kitų miestų korespondentai, aprašydami unijų susirinkimus, kad jie paduotų vadų kalbų turinį.

J. Bimba.

Waterbury, Conn.

Kovo 23 d. sandariečiai rengė prakalbas. Jie garsino, kad aiškins kokių būdu galima pasitraukti į Ameriką pabėgėlius iš Vokietijos. Nuvykau ir aš pasiklausyti, kokių jie turi "stebuklingus" ir naujus planus.

Žmonių buvo apie pora šimtų, laukė, kada tos prakalbos prasidės, nors jau garsytas laikas praėjo. Na, štai eina ir ponas J. P. Trečiokas, o kartu su juo apie 8 smensys. Vienas gretimai mangs sėdęs sako: "Matyti, kad vis ponai — daktarai, inžinieriai, diplomatai, na ir kiti ne darbo žmonės." Taip ir buvo, tai Dr. J. Pajaujis, Dr. P. Dagys ir kiti.

Pirmiausiai kalbėjo Dr. Pajaujis, neva apie sandariečius, bet tuojau nuvažiojo girti Smetonos laikus Lietuvoje, kaip tada "viskas buvo gerai." Pagyrė sandariečius, kad jie tais laikais gerai veikė Amerikoje — sutvėrė bendrovę, o pinigai iš "Amerikos tik plaukė ir plaukė." Ir jam dabar labai nepatinka nauja Lietuvoje liaudies tvarka ir tas, kad jie senu būdu jau negali iš amerikiečių pasipinigauti. Šaukė "išgelbėti" Lietuvą ir gelbėti pabėgėlius.

Po to vienas pagriežė ant armonikos, o grupė pabėgėlių "vaidino." Armonikos griežė kas šaukė, kad aukotų pabėgėlių partraukimui. Ir taip pradėjo šaukti, kad visi aukotų. Rinkėjai, sakė, kad keli davė po \$10, po \$5, bet po viso "žuvavimo" paskelbė, kad surinko \$159 iš apie 200 žmonių. Reikia, jokio kito "stebuklingo" būdo pabėgėlių atgabenimui nesurado, kaip tik tą seną — viliojimą iš amerikiečių pinigų!

Paskui kalbėjo Dr. P. Dagys, jis peikė amerikiečius, kad "skūpūs" ir mažai aukoja, kad per mažai pinigų duoda partraukimui hipleriškų pabėgėlių iš Vokietijos į Ameriką. Taipgi užlaikymui tu, kurie jau į Ameriką atvykę. Matyti, kad jie patys duonutę užsidirbti nenori. Abu kalbėtojai mano, kad jie vėl "turės laisvą Lietuvą," tai yra, kad bus naujas karas ir bus sugrąžintas senas jų viešpatavimas ant Lietuvos darbininkų ir valstiečių sprando. Veltui jie ramina, jie to nematys, kaip be veidrodžio nemato savo ausų.

Slasys.

Chinijos tautininkai žada pult komunistus palei Džiają Chinų Sieną.

Jeruzalė. — Žydai susprogdino didį anglų žibalo vamzdį Palestinoje.

PRANEŠIMAS

ELIZABETH, N. J.

Balandžio 2 d. įvyks svarbios prakalbos Didžiojoje viršutinėje salėje, 408 Court St. Pradžia 7:30 v.v. Kalbės Leonas Prūsėla iš Chicago. Bus pasirodymas 400 m. suaktyvinti nurodymo pirmos spausdintos knygos Lietuvių kalboje. Įžanga veltui. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės dalyvauti. — Rengėjai — LDS 33 Rp., LLD 54 kp. ir LDP Klubas. (74-75)

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8842

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

RANDASI VIETOS

DEL ATTENDANT NURSES
SU PROGA SPECIALIAM ISSILAVINIMUI
PRADINĖ ALGA \$1260 SU PRIEDU UZLAIKYMO.
CHARLES E. THOMPSON, M. D.
SUPERINTENDENT, GARDNER STATE HOSPITAL
EAST GARDNER, MASSACHUSETTS (75)

Žinios iš Lietuvos

Organizuojami Gimdymo Namai

VILNIUS. — Ligi šiol respublikos sostinėje nebuvo gimdymo namų, o tikrai skyriai prie didesniųjų ligoninių. Artimiausiu laiku tokie namai su 120 lovų bus įrengiami Pylimo gatvėje.

Foto Mėgėjų Sekcija

VILNIUS. — Prie Mokytojų Namų organizuota foto mėgėjų sekcija. Rengiami teoretiniai užsiėmimai, išvykos į įvairias Vilniaus vietas bei apylinkes. Veikia fotolaboratorija. Numatyta taip pat įrengti foto atelję.

Planavimo-Projektavimo Dirbtuvės

VILNIUS. — Respublikinis planavimo - projektavimo trestas organizavo skyrių, aptarnaujantį specialiai Vilniaus miestą. Tatai įgalios išplėsti sostinės planavimo - projektavimo darbus.

Rytiniai Koncertai Vaikams

VILNIUS. — Nuo kovo mėn. 9 dienos Valstybinės Filharmonijos koncertų salėje bus rengiami vaikų rytnečiai. Kiekvieną sekmadienį jaunieji žiūrovai klausysis populiarių koncertų, kuriuose dalyvaus Filharmonijos artistai, konservatorijos bei dramos teatro studijos studentai.

Naujas B. Dauguviečio Scenos Veikalas

VILNIUS. — Rašytojų Sąjungos Namuose įvyko B. Dauguviečio trijų veiksmų komedijos "Žaldoko dvaras" svarstymas. Veikalas liečia aktualų tarybinio ūkio gyvenimą. Autorius "Žaldoko dvarą" skiria periferijos teatrams ir saviveiklos rateliams. Diskusijose dėl šio kūrinio pasisakė rašytojai: A. Gričius, J. Baltušis, J. Būtenas, R. Šarmaitis, Alb. Žukauskas, V. Žilionis ir Vilniaus Valst. Dramos Teatro aktorė K. Kymontaitė.

Mokslinis Studentų Medikų Ratelis

VILNIUS. — Daugiau kaip 80 studentų aktyviai dalyvauja vidaus ligų moksliniame ratelyje. Jau išklaustas patelių studentų paruoštas ciklas paskaitų iš medicinos istorijos — "Senųjų laikų medicina," "Hipokrato laikų medicina," "Galenos laikų medicina." NAGRINĖJAMI ir praktiniai medicinos klausimai. Neseniai buvo išklaustas studento Pameranco referatas — "Apie žmogaus konstituciją." Pranešimą "Tarybinės moters vaidmuo sveikatos apsaugoje" rengia studentė Razmukaitė. Ratelio nariai lanko vidaus ligų kliniką, atlikdami ten mokslinį darbą. Moksliniam rateliui vadovauja ir padeda doc. Marcinkevičius, gydytojai Paškevičius bei Kristopaitis.

BIZNIERIAI, SKELBKITE LAISVĘ

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS,
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

MASINŲ OPERATORĖS
Milling, drilling, press darbas.
Penkių dienų savaitė. Patogi vieta.
UNDERWOOD CORPORATION
581 CAPITOL AVE.
HARTFORD, CONN. (79)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

AUTOMATISKŲ
Sriubų Masinų Operatoriai.
Naktiniai sifai. Viršvalkalai.
Turi mokėti nusistatyti savo darbu.
UNDERWOOD CORPORATION
581 CAPITOL AVE.
HARTFORD, CONN. (79)

DIE MAKERS
Atviros vietos kompetentiškiems vyrams.
UNDERWOOD CORPORATION
581 CAPITOL AVE.
HARTFORD, CONN. (79)

NAMŲ DARBININKĖ
Naktot ant vietos. Mašas apartamentas.
Nereikia virti. Pagalbi su kūdikiais.
\$165 į mėn. Šiambikite
NIGHTINGALE 5-2452. (77)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

PAPRASTI DARBININKAI

Patyrimas Nereikalingas
6 Dienų Savaitė—
7:30 iki 4:30
NUOLATINIS DARBAS
Kreipkitės Tuojau
BETH ISRAEL CEMETERY
ROUTE 25
WOODBIDGE, N. J. (79)

NEON TUBE LANKSTYTOJAM
CLAUDE NEON VISADA
TURI VIETOS GERIEMS
VAMZDŽIŲ LANKSTYTOJAMS
AUSKIAUSIOS ALGOS. NUOLAT.
IDEALIOS DARB. SĄLYGOS.
CLAUDE NEON OF CONN., INC.
30 HOLLAND AVE.,
BRIDGEPORT, CONN. (79)

REPUBLIKONO IŠMISLAS APIE CIO UNIJĄ

Washington. — Republikonas Michigano gubernatoriaus Sigler pasakojo Neamerikiniam Komitetui, būk komunistai valdą CIO Automobilinių Unijos vice-pirmininkus R. J. Thomasą ir R. T. Leonardą ir sekretorius išdininką Geo. Adesą.

Pasitraukė Amerikos Ambasadoriai Jugoslavijai ir Lenkijai

Washington. — Pasitraukė iš vietos Richard O. Paterson, buvęs Amerikos ambasadorius Jugoslavijai, ir Arthur Bliss Lane, buvęs ambasadorius Lenkijai.

AMERIKIEČIŲ SIUNTIAMI UŽSIENIAMS

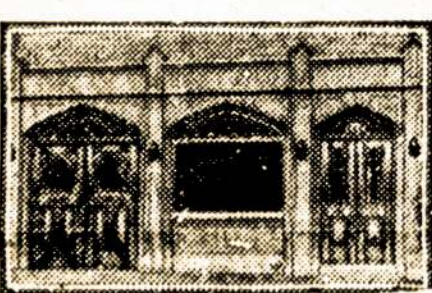
Washington. — Amerikiečiai pernai pasiuntė savo draugams ir giminėms užsienyje \$125,500,000 vertės maisto, drabužių ir kitų reikmenų ir \$171,000,000 pinigais, kaip skaičiuoja prekybos departamentas. Į Sovietų Sąjungą tais metais buvo pasiųsta reikmenų už \$600,000.

Anglija duoda Graikijai "atliekamų nuo karo daiktų" dar už \$4,000,000.

SUDEGĖ MOTINA SU 6 VAIKAIS

Camden, N. J. — Per gaisrą savo bute sudegė neigrė Gladys Johnsonienė ir 6 iš keturiolikos jos vaikų. Motina žuvo bemėgindama išgelbėti vaikus.

RONKONKOMA
8834

TELEPHONE
STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

Laisniuotas Graborius

Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

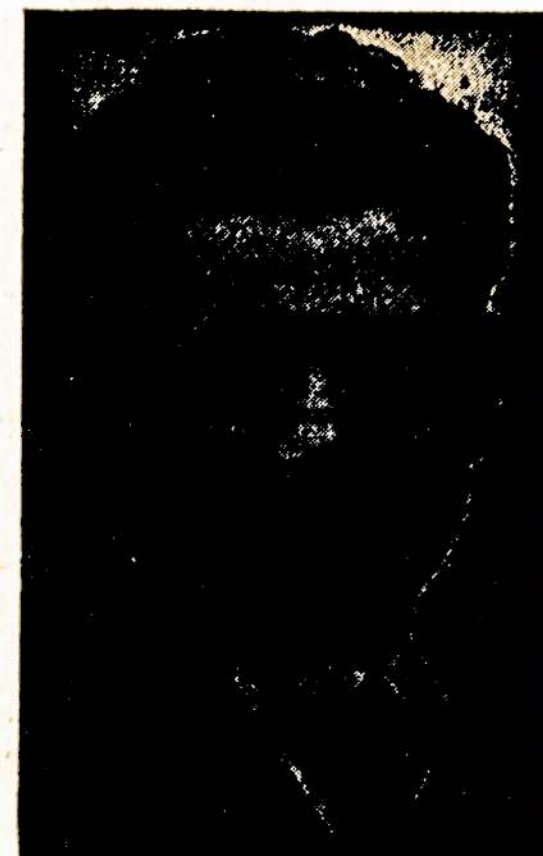
Puikiai Irenčtos Dvi Kopyčios, Duodamos
Mylimoms Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST.

BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

**Laidotuvių
Direktorius**

Liūdėsio valandoje kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksiu modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įrūšta mūsų šermentinė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

PALAIKYK JAUNYSTĘ!

DEKEN'S OINTMENT CO.
P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

J. J. KASKIAUČIUS, M. D.

530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

ADAM V. WALMUS, D.D.S.

DAKTARAS—DENTISTAS

VALANDOS:

9 A. M. — 12 N.; 1 — 8 P. M.
Išskiriant trečiądienį ir sekmadienį.

650 5th Ave., kamp. 19th St.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. South 8-5569

Joseph Garszva

Undertaker & Embalmer

Manager

JOHN A. PAULEY

Licensed Undertaker

231 Bedford Avenue

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. Evergreen 8-9770

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir keraminius sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokių dydžio, kokio pageldaujama. Taipogi atnaujinu įvairiom spalvomis.
Kampus Broadway ir Stone Ave.
prie Chumney St., Broadway Line

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn,
Tel. GLEnmore 5-6181

F. W. Shalins

(Shalinskas)

Funeral Home

84-02 Jamaica Avenue

Opposite Forest Parkway

WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves

\$150

Koplyčias suteikiame nemokamai visose dalyse miesto.

Tel Virginia 7-4499

K. VENCKUS

LIETUVIS PIANO TUNERIS

Perbudavoja pianus iš didesnių ir mažesnių, Spinēt Style, sutūnina. Atlieka visokius reikalingus pataisymus ir nulekeriuoja.

L. I. PIANO TUNING & REPAIRING CO.
9152 GOLD STREET,
OZONE PARK, N. Y.
Tel. Michigan 2-3123

Matthew A. BUYAUSKAS

LAI DOTUVIŲ
DIREKTORIUS

426 LAFAYETTE STR.,

Newark, N. J.

Tel. MArket 2-5172

Brooklyn, N. Y.
raham Ave.) Atdara Vakaraia.